

Lokale Adaptatiestrategie Montfoort

Conceptversie augustus 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	1
Samenvatting.....	2
Leeswijzer	4
1. Waarom een Lokale Adaptatiestrategie?.....	5
1.1. Aanleiding.....	5
1.2. Klimaatverandering en klimaatadaptatie.....	5
1.3. Van landelijke naar lokale aanpak.....	7
1.4. Proces en participatie	8
1.5. Wat doen we al?	9
2. Samenhang met beleid – Rijk, provincie en gemeente	11
2.1. Internationale afspraken.....	11
2.2. Rijksbrede beleidskaders	11
2.3. Provincie Utrecht	12
2.4. Regio.....	13
2.5. Gemeente Montfoort	14
3. Kwetsbaarheden in beeld.....	16
3.1. Wateroverlast.....	16
3.1.1. Probleemlocaties wateroverlast	17
3.2. Hittestress	18
3.2.1. Probleemlocaties hittestress.....	18
3.3. Droogte	19
3.3.1. Probleemlocaties Droogte	20
3.4. Overstromingsrisico	20
3.4.1. Probleemlocaties Overstromingsrisico.....	21
4. Visie, ambities en acties - Montfoortse strategie	22
4.1. Ambitie & doelstellingen	22
4.2. Hoe ziet de strategie eruit?.....	23
4.3. Strategische knoppen.....	23
4.3.1. Bewustwording & betrokkenheid	24
4.3.2. Stimuleren & activeren van initiatief	25
4.3.3. Klimaatbestendige leefomgeving.....	26
4.3.4. Vooroplopen en verbinden.....	27
4.3.5. Verankeren in beleid	28
5. Van Visie naar Uitvoering	30
5.1. Financiering.....	30

5.2.	Organisatie	31
5.2.1.	Interne afstemming.....	31
5.2.2.	Samenwerking met externe partijen	31
5.2.3.	Monitoring	31
Bijlage 1.	Klimaatgesprek met raadsleden gemeente Montfoort	32
Bijlage 2.	Klimaatgesprek met medewerkers gemeente Montfoort.....	34
Bijlage 3.	Klimaatgesprek met beheerders Team IBOR gemeente Montfoort.....	35
Bijlage 4.	Belangrijkste resultaten enquête.....	36

Voorwoord

Het klimaat verandert en dat merken we allemaal. Regenbuien worden heftiger, zomers droger en warmer. Deze veranderingen stellen ons voor serieuze uitdagingen. Maar ze bieden ook kansen. Kansen om onze leefomgeving groener, gezonder en toekomstbestendig te maken. Klimaatadaptatie is daarom niet alleen noodzakelijk, het is een unieke kans om onze gemeente sterker en veerkrachtiger in te richten.

Met trots presenteren we de eerste Lokale Adaptatiestrategie van de gemeente Montfoort. Deze strategie markeert een belangrijke stap: van bewustwording naar concrete actie. Deze strategie beschrijft hoe we de komende jaren op lokaal niveau werk maken van een klimaatbestendig Montfoort waarin we samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en partners zoals het waterschap werken aan een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving – nu én in de toekomst.

Deze strategie is geen eindpunt, maar een vertrekpunt. De komende jaren zetten we in op het vergroten van kennis, het benutten van kansen in ruimtelijke ontwikkelingen en het versterken van samenwerking. Klimaatadaptatie is immers een gezamenlijke verantwoordelijkheid: alleen samen kunnen we het verschil maken.

Deze strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie is een eerste stap richting een toekomstbestendig Montfoort. Als gemeente geven we richting en nemen we maatregelen, maar we kunnen het niet alleen. Of het nu gaat om het vergroenen van tuinen, opvangen van regenwater, het zorgen voor verkoeling in de openbare ruimte of het maken van beleidskeuzes, iedere bijdrage telt. Samen zetten we de stappen die nodig zijn om onze gemeente aan te passen aan het veranderende klimaat.

Wim van Wikselaar

Wethouder Duurzaamheid / Klimaatadaptatie

Samenvatting

Doel en aanleiding (Hoofdstuk 1 & 2)

De gevolgen van klimaatverandering zijn steeds meer voelbaar. We krijgen vaker te maken met extreme weersomstandigheden, zoals hevige neerslag, langdurige droogte, hittegolven en een stijgende zeespiegel. Deze veranderingen hebben directe invloed op onze leefomgeving, gezondheid, economie en veiligheid. Het aanpassen van de gevolgen van klimaatverandering noemen we klimaatadaptatie. Door onze leefomgeving aan te passen aan deze toenemende weerextremen houden we onze gemeente leefbaar, gezond, veilig en economisch sterk.

Met deze Lokale Adaptatiestrategie (LAS) beschrijven we hoe we ons als gemeente voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering. Deze strategie beschrijft waar we de komende jaren op inzetten en hoe we bewoners, bedrijven en organisaties meenemen in deze opgave. Met de Uitvoeringsagenda maken we bovendien de aanpak concreet met acties en maatregelen voor de aankomende jaren. Hiermee geven we invulling aan het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) van het Rijk, waarin overheden en het bedrijfsleven de ambitie hebben uitgesproken om in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn ingericht.

Deze strategie bouwt voor op nationale en regionale kaders, waaronder de Regionale Adaptatiestrategie (RAS) Utrecht Zuidwest. De LAS vertaalt deze naar de specifieke opgaven en kansen voor Montfoort, waarbij we werken volgens het principe 'weten – willen – werken':

1. Weten: kwetsbaarheden analyseren via stresstesten
2. Willen: bepalen van adaptatie strategieën via risicodialogen
3. Werken: aanpak borgen in uitvoeringsagenda, programma's, wet- en regelgeving

Onze opgaven in beeld (Hoofdstuk 3)

Bewust en onbewust zijn we in Montfoort al bezig met klimaatadaptatie en bereiden we ons voor op het veranderende klimaat. Zo hebben we stresstesten uitgevoerd om inzicht te krijgen in de kwetsbare locaties binnen onze gemeente. De stresstesten laten zien welke gevolgen het veranderende klimaat en de verwachte weersextremen hebben als we ons niet aanpassen.

Zo weten we dat wateroverlast door buien steeds meer een probleem wordt rondom het centrum van Montfoort, Keizerrijk en Tabakshof, maar ook in het noorden van Linschoten en op de bedrijventerreinen. Hittestress is een duidelijk probleem in de binnenstad en omliggende wijken waar weinig groen aanwezig is. Droogte leidt vooralsnog niet tot verzakking of schade aan funderingen. Wel vormt het een groot risico voor groen in het stedelijk gebied en de landbouwgronden in het buitengebied.

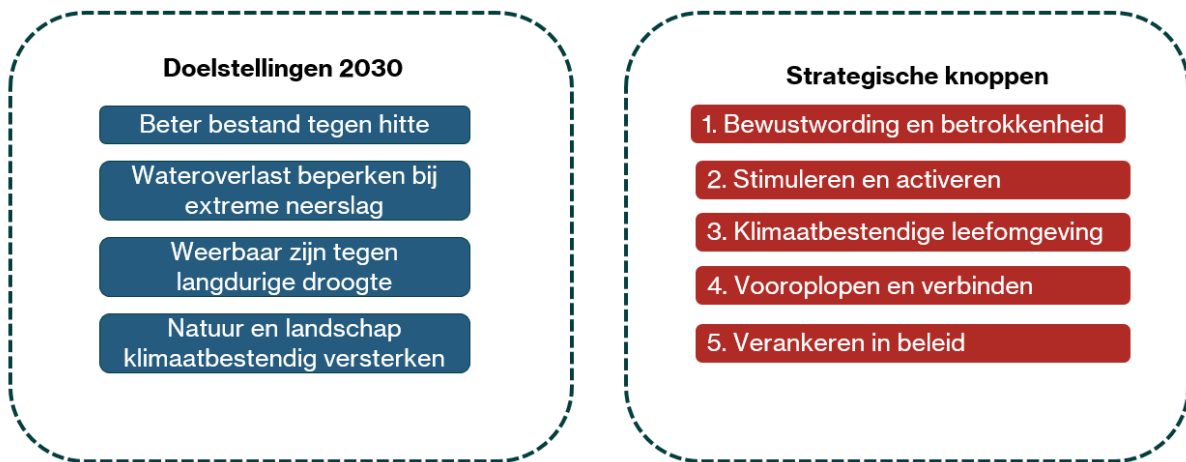
Onze visie (Hoofdstuk 4)

Klimaatverandering stelt Montfoort voor urgente en ingrijpende uitdagingen. Dit vraagt om toekomstgerichte keuzes in de manier waarop we onze leefomgeving inrichten en ontwikkelen. De komende jaren nemen we klimaatadaptatie structureel mee in al onze ruimtelijke opgaven. Als gemeente geven we hierin het goede voorbeeld te geven, maar samenwerking is essentieel. We stimuleren, faciliteren en ondersteunen anderen om ook in actie te komen. Onze ambitie is als volgt:

'In 2050 is onze gemeente volledig klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. We zijn dan goed voorbereid op de gevolgen van klimaatverandering en kunnen extreme weersomstandigheden opvangen zonder dat dit leidt tot grote schade of overlast. Zo blijft Montfoort aantrekkelijk, veilig en gezond voor iedereen die hier woont, werkt of recreëert. We zijn bestand tegen hitte, droogte en wateroverlast. Er is meer ruimte voor water en natuur, en we bouwen samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties aan een veerkrachtige en toekomstbestendige gemeente.'

Om deze ambitie te bereiken hebben we vier concrete doelen geformuleerd tot aan 2030:

1. Beter bestand tegen hitte – we creëren koele, schaduwrijke en groene plekken zodat we beter bestand zijn tegen hitte tijdens warme periodes.
2. Wateroverlast beperken bij extreme neerslag – we houden regenwater vast waar het valt, bergen het tijdelijk of voeren het vertraagt of om schade aan woningen, infrastructuur en openbare ruimte te beperken.
3. Weerbaar zijn tegen langdurige droogte – we nemen maatregelen die schade aan gebouwen, infrastructuur, natuur, landbouw en waterkwaliteit bij langdurige droogte voorkomen.
4. Natuur en landschap klimaatbestendig versterken – we investeren in robuuste en biodiverse ecosystemen die bijdrage aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en leefkwaliteit.

Om verder richting te geven aan deze doelstellingen, zijn vijf strategische knoppen geformuleerd. Deze knoppen vormen de basis van onze lokale adaptatiestrategie. Ze bepalen waar we onze aandacht en inzet op richten om effectief met klimaatadaptatie aan de slag te gaan:

1. Bewustwording en betrokkenheid
2. Stimuleren en activeren
3. Klimaatbestendige leefomgeving
4. Vooroplopen en verbinden
5. Verankeren in beleid

Van visie naar uitvoering (Hoofdstuk 5)

Klimaatadaptatie is niet alleen aanpassingen van de openbare ruimte. Het vraagt om een integrale aanpak waarin fysieke maatregelen, communicatie, samenwerking en beleid elkaar versterken. De uitvoeringsagenda zet concrete acties en maatregelen op een rij. Daarbij is samenwerking essentieel, partijen hebben elkaar nodig. De uitvoeringsagenda bevat concrete acties en maatregelen voor de strategische knoppen om de komende jaren te werken aan een klimaatbestendig Montfoort.

Na vijf jaar evalueren we de voortgang en actualiseren we de strategie en uitvoeringsagenda voor de volgende cyclus. Zo blijven we gericht werken aan een klimaatbestendig en waterrobuust Montfoort in 2050.

Leeswijzer

Deze strategie beschrijft de aanpak van klimaatverandering binnen de gemeente Montfoort. Deze strategie schetst de context, doelstellingen en de route naar een klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving.

Hoofdstuk 1 gaat in op klimaatverandering in brede zin en de betekenis hiervan voor Montfoort. We gaan in op de landelijke ontwikkelingen en de vertaling daarvan naar een lokale aanpak.

Hoofdstuk 2 geeft inzicht in de samenhang met andere beleidsdocumenten op nationaal, regionaal en lokaal niveau.

In hoofdstuk 3 brengen we de kwetsbaarheden binnen onze gemeente in kaart. Dit laat de veelzijdigheid en de urgentie van de opgave zien.

Hoofdstuk 4 gaat in op onze strategie en de doelen die we nastreven. Hierin maken we een vertaalslag naar concrete ambities: hoe gaan we deze doelen bereiken en welke uitgangspunten zijn leidend bij de uitvoering?

In hoofdstuk 5 lichten we toe welke capaciteit en middelen de komende jaren nodig zijn voor de uitvoering van deze strategie. De bijbehorende Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie, met maatregelen voor de korte termijn (tot 2030) is als apart document bijgevoegd.

Met deze strategie beschikt Montfoort over een helder koers voor de komende jaren, gericht op een toekomstbestendige en klimaatadaptieve gemeente.

1. Waarom een Lokale Adaptatiestrategie?

Het klimaat verandert. Ook in Nederland merken we steeds vaker de gevolgen: hevige regenval, langdurige droogte, hittegolven en een stijgende zeespiegel. Dit heeft ook in Montfoort invloed op onze leefomgeving. Om de gevolgen van klimaatverandering het hoofd te bieden, moeten we onze omgeving anders inrichten. Denk aan meer ruimte voor water, extra groen en verkoeling in de stad. Met een lokale adaptatiestrategie bereiden we ons gericht voor op deze veranderingen.

1.1. Aanleiding

De urgentie om ons aan te passen aan het veranderende klimaat én om verdere klimaatverandering tegen te gaan, wordt steeds meer gevoeld. Denk aan de extreme neerslag zoals in Zuid-Limburg in 2021, of aan de langdurige hitte en droogte in de zomers van 2018, 2019 en 2020. In de zomer van 2019 werd zelfs het hittestaatrecord van 40,7 graden in Gilze-Rijen gemeten.

Hoewel de oorzaken van klimaatverandering divers zijn, is het duidelijk zichtbaar dat het klimaat wereldwijd én lokaal verandert. Dit vraagt om een andere manier van denken, werken en inrichten. Van straten en pleinen tot bedrijventerreinen, groenvoorzieningen en gebouwen. Niet alleen overheden spelen hierin een rol, maar ook bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners.

De gemeente Montfoort omarmt de landelijke doelstelling van het Rijk: in 2050 is onze gemeente klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.

De Lokale Adaptatie Strategie (LAS) beschrijft welke stappen we moeten nemen om dit doel te bereiken en op welke thema's we de komende jaren inzetten. Wat heeft prioriteit, hoe geven we als gemeente het goede voorbeeld en hoe stimuleren en faciliteren we inwoners en bedrijven om mee te doen.

1.2. Klimaatverandering en klimaatadaptatie

Klimaatverandering betekent dat het gemiddelde weer over een langere periode verandert. Hoewel klimaatverandering van alle tijden is, zien we dat het tempo van de verandering sterk toeneemt. Dat komt met name door de uitstoot van broeikasgassen, zoals CO₂, veroorzaakt door menselijk handelen (industrie, landbouw en verkeer). Hierdoor warmt de aarde versnelt op en nemen weersextremen toe.

Mitigatie & adaptatie

De aanpak van klimaatverandering kent twee sporen:

- **Mitigatie:** het verminderen van broeikasgassen om de opwarming van de aarde af te remmen. Wereldwijd zijn hier afspraken over gemaakt in het Klimaatakkoord van Parijs (doelstelling: opwarming onder de 2 graden houden). De Regionale Energie Strategie (RES) is een praktische vertaling van deze mitigatie.
- **Adaptatie:** het aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. We moeten leren omgaan met langere periodes van droogte, meer hittegolven en intensievere neerslag. Dit vraagt om verandering in ons dagelijks handelen en de inrichting van onze leefomgeving. Adaptatie vraagt inzet van iedereen: overheden, bedrijven, instellingen en inwoners. Het gaat om het toekomstbestendig maken van onze samenleving tegen de gevolgen van het veranderende klimaat.

Weersextremen

Door klimaatverandering krijgen we vaker te maken met weersextremen. Om ook in de toekomst prettig te kunnen (blijven) wonen, werken en recreëren, investeert de gemeente Montfoort in een klimaatbestendige inrichting. De belangrijkste gevolgen van klimaatverandering zijn:

- **Wateroverlast:** door de opwarming van de aarde komen extreme buien steeds vaker voor. Sinds 1906 is de jaarlijkse hoeveelheid neerslag met dertig procent toegenomen. Als water niet goed opgevangen of afgevoerd kan worden, ontstaan problemen. Lokale factoren zoals de hoeveelheid verharding, bodemtype en functie van het gebied bepalen de ernst van de wateroverlast. Mogelijke gevolgen zijn:
 - Ondergelopen straten en gebouwen
 - Slechtere bereikbaarheid
 - Schade aan infrastructuur
 - Uitval van vitale voorzieningen
 - Verslechtering van kwaliteit van oppervlaktewater
- **Hitte:** de gemiddelde temperatuur in Nederland is sinds 1906 met ongeveer 2°C gestegen. Dit leidt tot meer tropische dagen en hittegolven. Vooral in stedelijke gebieden is de opwarming extra sterk. Gevolgen van hitte zijn:
 - Verstoring van elektriciteit, infrastructuur en bruggen
 - Verhoogd risico op natuurbranden
 - Negatieve effecten op gezondheid, leefbaarheid en productiviteit
- **Droogte:** droogte ontstaat door een combinatie van neerslagtekort en verdamping. In de zomers van 2018, 2019 en 2020 werd duidelijk hoe groot de impact daarvan kan zijn. Naar verwachting neemt het aantal droge zomers toe. Dit zorgt voor:
 - Verzakking door inklinkende bodems en schade aan funderingen
 - Verminderde waterkwaliteit, vooral in zwembadwater
 - Problemen in landbouw en fruitteelt
 - Afname van biodiversiteit
- **Waterveiligheid en overstromingsrisico:** hoewel de kans op dijkdoorbraken relatief klein is, nemen de risico's door klimaatverandering toe. Rivieren krijgen te maken met grotere piekafvoeren, vooral in de winter, en de stijgende zeespiegel vergroot de druk op waterkeringen. Daarom wordt op regionaal niveau gewerkt aan meerlaagse veiligheid: een combinatie van preventie, ruimtelijke inrichting en rampenbeheersing.

Figuur 1. De urgente klimatarisico's in beeld (bron: Uitvoeringsprogramma NAS, 2018)

1.3. Van landelijke naar lokale aanpak

In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) hebben het Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten afspraken gemaakt hoe klimaatadaptatie versneld kan worden opgepakt. Het DPRA stelt als doel dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Dit doel is vertaald naar zeven ambities, die richting geven aan de lokale uitwerking van deze afspraken.

Figuur 2. De 7 ambities uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (2017)

Om verder invulling te geven aan de zeven doelen uit de DPRA werken we samen in een regionaal samenwerkingsverband. Vanuit de werkregio Netwerk Water & Klimaat hebben we samen met gemeenten, waterschap, provincie en andere stakeholders in de regio Utrecht zuidwest, de Regionale Adaptatiestrategie (RAS) opgesteld. Deze RAS maakt op regionaal niveau inzichtelijk wat nodig om sinds 2021 klimaatadaptief te handelen en in 2050 als regio klimaatadaptief ingericht te zijn.

De RAS vormt een belangrijke basis voor de Lokale adaptatiestrategie. De LAS sluit aan bij en is voornamelijk een verdere concretisering van de regionale visie, doelen en maatregelen uit de RAS en de bijbehorende uitvoeringsagenda. De bijbehorende uitvoeringsagenda richt zich specifiek op acties en maatregelen binnen onze gemeente.

1.4. Proces en participatie

De zeven ambities van het DPRA vormen samen de routekaart naar een klimaatbestendige gemeente in 2050. Om tot deze LAS te komen is de cyclus doorlopen van weten – willen – werken:

4. Weten: kwetsbaarheden analyseren via stresstesten
5. Willen: bepalen van adaptatie strategieën via risicodialogen
6. Werken: aanpak borgen in uitvoeringsagenda, programma's, wet- en regelgeving

Hiermee zijn de eerste drie ambities van het DPRA afgerond. In de uitvoeringsagenda zijn de resterende vier ambities vertaald naar concrete acties en maatregelen. Zo borgen we deze ambities de komende jaren in de uitvoering.

Ad 1. Kwetsbaarheden in beeld – Weten

Wat zijn de kwetsbaarheden voor wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen? Om dit in beeld te brengen, heeft het ministerie van I&W een landelijke klimaatatlas laten opstellen. De landelijke stress-testen zijn voor elk thema verzameld en weergegeven op de website www.klimaat-effectatlas.nl. Hier is te zien wat de verwachte effecten zijn gebaseerd op de KNMI-klimaatscenario's van 2050.

Binnen het regionale samenwerkingsverband Netwerk Water & Klimaat is in 2018 een regionale stress-test uitgevoerd. Hiermee zijn op regionaal niveau de kwetsbaarheden in kaart gebracht. Deze stress-test heeft geleid tot het opstellen van de RAS.

Naar aanleiding van de RAS heeft Sweco in 2022 verdiepende analyse uitgevoerd voor Montfoort. Ten aanzien van wateroverlast, hitte en droogte zijn nieuwe berekeningen uitgevoerd op basis van lokale data om zo specifieke knelpunten (locaties) binnen de gemeente te definiëren en te prioriteren. Ook is een voorkeursaanpak inclusief benodigd budget opgesteld. Deze locaties zijn als projecten opgenomen in het nieuwe Water en Rioleringsplan (WRP). Hiermee is al een eerste aanzet gegeven om deze kwetsbaarheden aan te pakken.

Aan de hand van de reeds uitgevoerde stresstesten en – en meldingen van bewoners – hebben we inzichtelijk in welke mate wateroverlast, hitte en droogte leiden tot (grote) problemen binnen onze gemeente.

Belangrijkste uitkomsten uit de stresstesten

Wateroverlast:

- Meer wateroverlast door toename extreme buien. Met name in de kernen, daar waar veel verharding is (bijvoorbeeld binnenstad Montfoort, bedrijventerreinen en Keizerrijk)
- Keizerrijk en Tabakshof erg versteend
- Kans op grondwateroverlast met name in het buitengebied
- Jaarlijkse neerslag gemiddeld 30% toegenomen

Droogte:

- Meer droge zomers met negatieve effecten voor landbouw, natuur en openbare ruimte
- Bodemdaling beperkt; speelt met name rondom Cattenbroek en ten zuiden van Willeskop
- Potentieel neerslagtekort tot meer dan 300 mm
- Tekort oppervlaktewater voor onder andere beregening, doorspoeling en peilbeheer in de toekomst beperkt

Hitte:

- Tropische dagen (en nachten) nemen fors toe in de toekomst
- De bedrijventerreinen springen eruit als warmste locaties. Ook de binnenstad van Montfoort komt naar voren
- Stedelijke gebieden zijn gevoeliger voor hitte door de aanwezige verharding en het ontbreken van verkoelend groen. Hitte-eilandeffect is beperkt.
- Toename temperatuur oppervlaktewater (tot boven de 20 graden Celsius), waardoor de waterkwaliteit afneemt
- Afstand tot koele plekken te groot in zuiden van Montfoort (Bovenkerkweg), de Duiker (Linschoten)

Ad 2. Klimaatgesprekken – Willen

Aan de hand de verwachte effecten van klimaatverandering binnen de gemeente zijn verschillende risicodialogen gevoerd. Dit hebben we gedaan aan de hand van een informatieavond met de raad (zie bijlage 1), gesprekken met de portefeuillehouder en een brede afvaardiging met de ambtelijke organisatie (bijlage 2 en 3). Tijdens de risicodialogen hebben we gesproken over uitkomsten van de stress-testen en welke kwetsbaarheden we als gemeente wel en niet accepteren. Ook is gesproken over de richting en koers voor een klimaatbestendig Montfoort. De uitkomsten van deze risicodialogen vormen een basis van de LAS en de uitvoeringsagenda. In de bijlagen is een samenvatting opgenomen van de dialogen.

Enquête

Aanvullend op de klimaatgesprekken hebben we een enquête verspreid onder inwoners, ondernemers, raadsleden en de ambtelijke organisatie. Hierin hebben we mensen bevraagd naar de gevolgen van klimaatverandering in de gemeente en welke maatregelen we zouden moeten nemen. Bijlage 4 bevat een overzicht van de belangrijkste uitkomsten van deze enquête. Deze resultaten vormen tevens input voor de visie en vertaling naar acties en maatregelen.

Ad 3. Uitvoeringsagenda - Werken

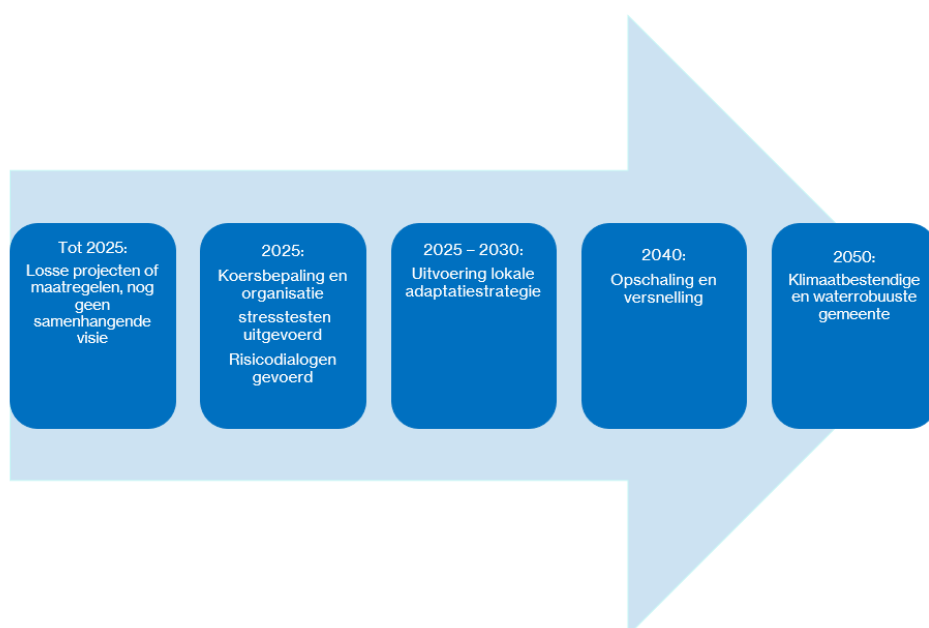
De Uitvoeringsagenda bevat concrete acties en maatregelen die we komende jaren gaan uitvoeren. Hierbij kijken we naar wat er al gebeurt en naar mogelijke nieuwe acties en actierichtingen. De strategieën in de LAS representeren ‘knoppen’ waar we aan kunnen draaien. De stand van de knoppen zegt iets over de mate waarin we de komende jaren focus leggen op de strategie. De uitvoeringsagenda gaat verder in op wat dit betekent qua capaciteit en middelen.

Om de zes jaar doorlopen we opnieuw bovenstaande stappen. Door het uitvoeren van actuele stress-testen, het voeren van risicodialogen en opstellen van een uitvoeringsagenda werken we toe naar een klimaatbestendig Montfoort in 2050.

1.5. Wat doen we al?

Met deze strategie leggen we voor het eerst een integrale en samenhangende koers vast voor een klimaatbestendige en waterrobuuste gemeente in 2050. Klimaatadaptatie is echter geen nieuw thema voor onze gemeente. In de afgelopen jaren zijn op verschillende schaalniveaus maatregelen genomen die bijdragen aan het beter omgaan met de gevolgen van klimaatverandering, zoals wateroverlast, hitte en droogte. Denk aan klimaatadaptatieve keuzes bij nieuwe gebiedsontwikkelingen en herinrichting van de openbare ruimte.

Deze visie sluit aan op wat we al doen, en bouwt voort op de kennis, ervaring en samenwerking die we de afgelopen jaren hebben opgebouwd. Deze paragraaf laat zien waar nu staan – en wat we al doen – op weg naar een klimaatbestendig Montfoort in 2050.

Klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte

Bij de (her)inrichting van onze openbare ruimte houden we rekening met waterberging, vergroening en het tegengaan van hittestress. De Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (Lior) is geactualiseerd waardoor klimaatadaptatie een integraal onderdeel is geworden van de ontwerpprincipes.

Bij vervanging of aanleg van riolering passen we standaard een gescheiden stelsel toe. Dit maakt het mogelijk om hemelwater beter op te vangen en vertraagd af te voeren. In de nieuwe ontwerpen houden we rekening met een neerslagintensiteit van 70mm per uur, in plaats van de eerder gehanteerde 45 mm per uur. Waar mogelijk geven we water de ruimte om vast te houden en te laten infiltreren in de bodem. Een goed voorbeeld is de herinrichting van de Hofstraat en omgeving 't Hof, waar een gescheiden riolering is aangelegd en bovengrondse afwatering richting de Hofvijver is gerealiseerd. Met het geactualiseerde Wrp geven we de komende jaren uitvoering aan verschillende projecten waarbij een gescheiden riolering wordt aangelegd én waarbij wordt gekeken hoe we de openbare ruimte groener en klimaatbestendiger kunnen inrichten.

Bij de (her)inrichting van parkeerplaatsen passen we waterdoorlatende bestrating toe. Hierdoor wordt regenwater opgevangen op de plek waar het valt en kan het infiltreren in de bodem.

Klimaatadaptatie bij nieuwe ontwikkelingen

Nieuwe ontwikkelingen worden getoetst op klimaatadaptieve eisen, conform het Convenant Duurzame Woningbouw van de provincie Utrecht. Uitbreidingslocaties zoals de Bleek en Park Rapijnen moeten aantonen dat zij voldoen aan criteria, zoals:

- Hevige neerslag veroorzaakt geen schade aan gebouwen, infrastructuur en voorzieningen.
- Langdurige droogte leidt niet tot schade aan bebouwing, wegen, groen en vitale en kwetsbare functies voorkomen.
- Tijdens hitte biedt de gebouwde omgeving een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Montfoort heeft het Convenant Klimaatadaptief Bouwen op niveau brons ondertekend. Hiermee committeren we ons aan samenwerking met andere overheden, marktpartijen en kennisinstellingen. Doel is het ontwikkelen van instrumenten, het uitwisselen van kennis en het stellen van heldere eisen aan klimaatadaptieve bouwprojecten. Zo worden nieuwbouwlocaties op een toekomstbestendige en klimaatadaptieve manier ingericht.

In samenwerking met het waterschap wordt gewerkt aan oplossingen voor wateroverlast en droogte in het buitengebied. Dit betreft onder andere het toepassen van waterbergende maatregelen in het landelijk gebied.

Betrokkenheid van inwoners en ondernemers

We stimuleren inwoners en ondernemers om hun eigen omgeving klimaatbestendiger te maken. In samenwerking met Duurzaam Montfoort zijn verschillende acties opgezet, zoals een kortingsactie voor regentonnen. Ook hebben we eerder deelgenomen aan campagnes zoals NK Tegelwippen, om inwoners te stimuleren tot vergroening van tuinen.

In 2022 is een Lokaal Hitteplan opgesteld. Dit plan richt zich op signalering, communicatie en ondersteuning tijdens warme periodes, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen.

De bestaande inspanningen vormen een stevige basis. Tegelijkertijd zien we dat een meer integrale en toekomstgerichte aanpak nodig is om effectief voorbereid te zijn op toenemende klimaatrisico's. Deze visie vormt de basis voor een bredere en structurele verankering van klimaatadaptatie in beleid, uitvoering en samenwerking met inwoners en partners.

Er zijn al verschillende stappen gezet richting een klimaatbestendig en waterrobuust Montfoort. Klimaatadaptatie is in toenemende mate onderdeel van onze dagelijkse werkzaamheden en beleidsontwikkelingen. We zitten nu in de opstartfase van een gezamenlijke aanpak.

Risicodialogen

Aan de hand van een enquête zijn inwoners gevraagd naar hun ervaringen met klimaatverandering en hun behoefte voor een gezamenlijke aanpak.

Meer dan de helft van de bewoners zegt nu al nadelige gevolgen te ervaren als het gaat om:

- Hitte: eigen gezondheid
- Droogte: droge tuinen
- Wateroverlast: ondergelopen straten en tuinen

Men maakt zich dan ook zorgen over het veranderende klimaat. Hoewel inwoners zelf ook maatregelen willen nemen, verwachten zij dat de gemeente – en het waterschap – hierin het voortouw nemen.

Daarbij is vooral behoefte aan informatie en ondersteuning bij het nemen van maatregelen.

Inwoners zien klimaatadaptatie als gezamenlijke opgave, maar wel met een grote verantwoordelijkheid voor de lokale overheid (gemeente).

2. Samenhang met beleid – Rijk, provincie en gemeente

Op verschillende niveaus zijn er (beleids)doelstellingen die raken aan klimaatadaptatie. Bestaande beleidsdocumenten vormen de kaders voor de LAS waarbinnen we verder invulling geven aan concrete opgaven.

2.1. Internationale afspraken

Het Klimaatakkoord van Parijs (2015) stelt dat landen zich niet alleen moeten inspannen om de opwarming van de aarde te beperken, maar ook om zich aan te passen aan de onvermijdelijke gevolgen van klimaatverandering. Met het ondertekenen van dit akkoord, beloofde Nederland zich in te zetten voor het beperken van de opwarming van de aarde tot maximaal twee graden met het streven om de opwarming te beperken tot anderhalve graad.

De Europese Unie werkt dit verder uit in haar klimaatadaptatiestrategie (2021), met als doel een klimaatbestendig Europa. Deze strategie stimuleert lidstaten en decentrale overheden om klimaatadaptatie te integreren in beleid, planning en uitvoering.

2.2. Rijksbrede beleidskaders

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie - 2018

Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) vormt het nationale beleidskader voor waterveiligheid, zoetwaterbeschikbaarheid en klimaatadaptatie. Het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen afspraken gemaakt hoe klimaatadaptatie versneld opgepakt kan worden. Het uiteindelijke doel is dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht en dat bij (her)ontwikkeling heem extra risico op schade en slachtoffers ontstaat. Het programma bestaat uit zeven doelen:

1. Kwetsbaarheid in beeld brengen
2. Risicodialoog/klimaatgesprek voeren en strategie opstellen
3. Uitvoeringsagenda opstellen
4. Meekoppelkansen benutten
5. Reguleren en borgen
6. Stimuleren en faciliteren
7. Handelen bij calamiteiten

De stappen/doelen één t/m drie worden elke zes jaar herhaald waarmee de cyclus weten-willen-werken wordt gevolgd. Het DPRA biedt hiermee handvatten voor hoe gemeenten aan de slag kunnen gaan met het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de gemeente.

Nationale Adaptatie Strategie (NAS) - 2016

Het Rijk heeft in 2016 de Nationale Adaptatie Strategie (NAS) opgesteld na de oproep van de Europese Commissie aan alle lidstaten om uiterlijk in 2017 een klimaatadaptatiestrategie op te stellen. De NAS brengt de effecten van klimaatverandering in beeld voor de verschillende sectoren en zet de koers uit door een aantal zaken te initiëren:

1. verhogen van het bewustzijn van de noodzaak van klimaatadaptatie;
2. stimuleren van het in de praktijk brengen van klimaatadaptatie;
3. benutten en uitbouwen van de kennisbasis;
4. adresseren van urgente klimaatrisico's;
5. verankeren van klimaatadaptatie in beleid en wet- en regelgeving;
6. monitoring van voortgang en effectiviteit van het adaptatiebeleid.

De NAS vormt de opmaat naar een Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Deze borduurt voort op alle uitvoering die al in gang is gezet, zoals het DPRA. Waar aanvulling en versnelling nodig is, zal het Uitvoeringsprogramma hierin voorzien. De herijking van de KNMI-klimaatscenario's (2024) zijn bouwstenen voor een nieuwe NAS. Deze komt naar verwachting in 2026. Hierin komt onder andere een langetermijnvisie voor 2100 en bijpassende concrete doelen voor 2040-2050.

2.3. Provincie Utrecht

Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2025 – 2028

In november 2024 heeft de provincie Utrecht het tweede uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie vastgesteld, dat loopt van 2025 tot en met 2028. Het programma beschrijft een aanpak voor de komende jaren naar een klimaatbestendige en waterveilige provincie in 2050. Het uitvoeringsprogramma bevat 21 concrete doelen die gemeenten, waterschappen en andere partners ondersteunen bij het realiseren van klimaatbestendige en gezonde leefomgevingen. Het uitvoeringsprogramma richt zich op de volgende thema's:

1. Stedelijke ontwikkeling en natuur

Het stimuleren van klimaatbestendige, groene en biodiverse wijken waarbij aandacht is voor verkoeling, waterberging en leefbaarheid. Via subsidies kunnen gemeenten vergroening van schoolpleinen, daken en wijken realiseren. Ook wordt klimaatadaptief bouwen gestimuleerd via het convenant met ontwikkelaars. Onder meer door vergroening en het ontwikkelen van lokale hitteplannen is er aandacht voor het verminderen van hittestress in steden en dorpen.

2. Landelijk gebied en natuurbeheer

In het landelijk gebied zet de provincie in op klimaatbestendige landbouw met maatregelen voor waterbeheer, bodemgezondheid en biodiversiteit. Agrariërs worden ondersteund bij het klimaatvriendelijk inrichten van hun percelen. Tegelijkertijd wordt het beheer van natuurgebieden aangepast aan klimaatverandering, bijvoorbeeld door versterking van ecologische netwerken.

3. Bedrijventerreinen en economie

Er wordt ingezet op vergroening en verkoeling van bedrijventerreinen, waarbij minimaal drie bedrijventerreinen als voorbeeldprojecten dienen en minstens 25 anderen starten met klimaatmaatregelen. Binnen de provinciale economie wordt gewerkt aan circulariteit, wat helpt bij een duurzamer en klimaatadaptief bedrijfsleven.

4. Infrastructuur en waterbeheer

De provinciale infrastructuur – wegen, fietspaden en OV-knooppunten – worden klimaatbestendig ingericht en beheerd, met maatregelen tegen wateroverlast en hitte. Er komt meer ruimte voor waterberging en droogtebestrijding, onder meer door peilbeheer en wateropslag. Daarnaast moerden afval- en hemelwatersystemen duurzamer ingericht door vuile en schone waterstromen te scheiden en kringlopen te sluiten.

5. Samenwerking en kennisdelen

Binnen de provincie werken gemeenten, waterschappen en andere partners aan gezamenlijke adaptatiestrategieën en uitvoeringsagenda's. De provincie ondersteunt in de vorm van kennisdeling, tools,

voorbeeldprojecten en subsidies. Monitoring en evaluatie zorgen dat de voortgang inzichtelijk blijft en kan worden bijgestuurd waar nodig.

6. Klimaatrechtvaardigheid

Er wordt specifiek aandacht besteed aan kwetsbare wijken en groepen, die (relatief) hard worden geraakt door hitte, droogte of wateroverlast. Beleid richt zich op inclusieve maatregelen, waarbij rekening wordt gehouden met sociale ongelijkheid, gezondheidsrisico's en draagkracht van inwoners. Klimaatadaptatie wordt hiermee ook een kans voor een eerlijker en gezonder leefklimaat.

Coalitieakkoord 2023 – 2027 'Aan de slag voor Utrecht'

Het coalitieakkoord van de provincie Utrecht benoemt klimaatadaptatie als integraal onderdeel van het provincie beleid. Het erkent dat het veranderende klimaat vraagt om zowel mitigatie als adaptatie, en zet in op een robuuste, gezonde en duurzame leefomgeving voor alle inwoners. Concrete acties in het coalitieakkoord gaan over de thema's:

- Water en bodem sturend in ruimtelijke ordening en transitie in het landelijke gebied
- Klimaatrechtvaardigheid en sociale focus
- Klimaatadaptief bouwen en infrastructuur
- Samenwerking en kennisdeling

2.4. Regio

In de regio werken we met verschillende regionale partners aan klimaatadaptatie.

Regionale Adaptatie Strategie Utrecht Zuidwest (2020)

De Regionale adaptatiestrategie (RAS) vormt het belangrijkste regionale kader voor de lokale adaptatiestrategie. Sinds 2020 werkt de gemeente Montfoort samen met veertien andere gemeenten, het waterschap, de provincie Utrecht en veiligheidsregio Utrecht binnen het netwerk Water & Klimaat. Om de regio Utrecht Zuidwest klimaatbestendig en waterrobuust te maken is in 2020 een Regionale Adaptatie Strategie (RAS) opgesteld. Hierin zijn de opgaven en ambities voor de regio benoemd en is inzichtelijk gemaakt of en zo ja waar, extra inzicht/aandacht nodig is om in 2050 klimaatadaptief ingericht te zijn. De RAS bevat de volgende strategieën:

1. Nieuwbouw en herstructurering klimaatadaptief
2. De stad als spons
3. Leefbaarheid bij hitte
4. Klimaatadaptieve landbouw- en natuurontwikkeling
5. Gevolgbeperking klimaateffecten vitale en kwetsbare functies
6. Versterken van natuurlijk (water)systeem
7. Klimaatbewustzijn en handelingsperspectief voor bewoners en bedrijven

In het Uitvoeringsplan dat nader is uitgewerkt voor de periode 2021 – 2025, is aangegeven op welke manier de komende jaren invulling wordt gegeven aan de verschillende strategieën van de RAS. Aanvullend is een actieplan opgesteld voor de periode 2023 – 2024 waarin de acties worden beschreven die in deze twee jaar meer aandacht en prioriteit krijgen.

Integraal Ruimtelijk Perspectief 2021 - 2040 (IRP) 'Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen'

Het IRP vormt een strategisch kader voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige, gezonde en inclusieve leefomgeving. Het legt hierbij focus op klimaatadaptatie binnen het ruimtelijk beleid. Om voorbereid te zijn op de te verwachte effecten van klimaatverandering worden verschillende maatregelen voorgesteld, waaronder:

- Versterken van klimaatbewustzijn en handelingsperspectief van bewoners en bedrijven
- Alle nieuwbouw en herstructurering in 2040 klimaatadaptatief
- Ruimte reserveren voor waterberging: bebouwd gebied moet functioneren als spons (vasthouden en bufferen voor droge periodes)
- Ontwikkeling van robuuste natuur door het versterken en toevoegen van groenblauwe verbindingen
- Voorzien in duurzame energievoorziening

U-10 Woondeal 2022-2030 & Convenant Duurzame Woningbouw

De gemeente Montfoort heeft samen met 15 andere gemeenten de Woondeal 2022-2030 ondertekend. Hierin zijn concrete doelstellingen en afspraken over klimaatadaptief bouwen opgenomen. De regio U10 en de provincie willen sneller duurzame en toekomstbestendige woningen (ver)bouwen. Om dit proces te versnellen is het Convenant Duurzame Woningbouw opgesteld. Dit convenant bevat afspraken op het gebied van onder meer circulariteit, natuurinclusief bouwen, klimaatadaptatie en energiegebruik. Deze afspraken zijn ambitieuzer dan de huidige wettelijke normen. Het convenant kent drie verschillende ambitieniveaus, waarmee wordt toegewerkt naar meer eenduidigheid; standaardisatie en uniformering van de eisen. Het convenant is in de regio U10 ondertekend door de provincie Utrecht, marktpartijen en 14 gemeenten, waaronder Montfoort.

In de Woondeal zijn afspraken gemaakt over o.a. klimaatadaptief bouwen. Het Convenant Duurzame Woningbouw is leidend voor de ontwikkeling van klimaatrobuuste en -adaptieve woningbouw. De belangrijkste afspraken zijn:

- Tijdens hitte biedt de gebouwde omgeving een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving
- Langdurige droogte leidt niet tot structurele schade aan bebouwing, funderingen, wegen, groen, water en vitale en kwetsbare functies
- Hevige neerslag leidt niet tot schade aan gebouwen, infrastructuur en voorzieningen; vitale functies en voorzieningen blijven beschikbaar
- Groenblauwe structuren en de gebiedseigen biodiversiteit worden versterkt via het leidend principe in het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen dat natuurlijke oplossingen altijd de voorkeur hebben boven 'grijze' oplossingen ('groen, tenzij...')
- Eventuele bodemdaling van gebouwd gebied blijft beheersbaar en betaalbaar
- De gebouwde omgeving is via gevolgbepierking voorbereid op overstromingen door dijkdoorbraken.

2.5. Gemeente Montfoort

Omgevingsvisie gemeente Montfoort 'Vitale kernen in een waardevol landschap'

De omgevingsvisie beschrijft een integrale en toekomstgerichte benadering voor het omgaan met klimaatverandering. Montfoort heeft 10 strategische keuzes bepaald die de ambities vormen voor de gemeente. In het kader van de LAS lichten we een aantal relevante keuzes toe.

We gebruiken klimaatadaptatie om de gemeente groener, gezonder en veiliger te maken

We richten ons op het behoud en versterken van het groen binnen de gemeente, waarmee meerdere vliegen in een klap geslagen kunnen worden. Daarnaast streven we naar een klimaatadaptieve inrichting die kan bijdragen aan doelen op het gebied van veiligheid, gezondheid, milieu, landschap, recreatie, sport en natuur. Dit doen we samen met huidige gebruikers, we stimuleren collectieve oplossingen en zoeken samen met huidige gebruikers en stakeholders naar mogelijkheden.

We werken mee aan een toekomstbestendige landbouw met ruimte voor natuur

We streven naar een toekomstbestendige landbouw, waarbij andere of bredere verdienmodellen voor agrariërs mogelijk moeten zijn. Samen zoeken we ook naar waar mogelijk (verder) te verduurzamen, zodat bedrijven een (nog) minder grote impact hebben op natuur en milieu en ook in de toekomst een gezonde bedrijfsvoering kunnen blijven behouden. Waar mogelijk streven we naar het behalen van een positieve impact van agrarische bedrijven op een gezonde bodem en schoon water. We richten ons op het stimuleren van particuliere ecologische initiatieven die de agrarische bedrijfsvoering gezonder maken.

We sturen ook vanuit de fysieke leefomgeving op een gezonde en veilige samenleving

Een goed ingerichte leefomgeving draagt bij aan een gezondere levensstijl. We zetten ons dan ook in op het behouden en verbeteren van de goede gezondheidssituatie van onze inwoners. De ruimtelijke inrichting stimuleert onze inwoners (jong en oud) om te bewegen. Sociale cohesie in een buurt speelt een belangrijke rol bij het prettig samenleven, maar voor de leefbaarheid is veiligheid en het onderhoud van de openbare ruimte ook belangrijk. Bij ruimtelijke ontwikkelingen denken we daarom vooraf na over de beperking van ongewenste (fysieke) veiligheidsrisico's en nemen we benodigde maatregelen in het ontwerp op. Daarnaast zorgen we dat er voldoende milieuruimte is voor het faciliteren van gewenste ontwikkelingen maar streven ernaar dat de milieuhinder voor zoveel mogelijk mensen

afneemt. Hierbij kijken we naast naar de traditionele milieueffecten (zoals luchtkwaliteit, geluid en bodem) ook naar de effecten op andere waarden zoals inclusief & betaalbaar, economisch vitaal, leefbaar, gezond, klimaatbestendig, klimaatneutraal en circulair.

Uitvoeringsprogramma college Montfoort 2022 – 2026

Samen met inwoners en ondernemers wil Montfoort verder bouwen aan de toekomstbestendigheid van de gemeenschap. Het college heeft dit vertaald naar drie accenten: bouwen aan een krachtige gemeenschap, bouwen aan leefbare kernen en bouwen aan een vitaal buitengebied.

Bouwen aan een krachtige gemeenschap

We willen op zoek gaan naar vormen waarmee we deze kracht en de sociale cohesie behouden en verder versterken. Bijvoorbeeld via stimulering van maatschappelijke initiatieven die hieraan bijdragen. Maar ook door te kijken naar manieren waarop het verenigingsleven ondersteund en versterkt kan worden.

Bouwen aan leefbare kernen

De gemeente zet zich in voor de realisatie van nieuwbouw op binnen- en buitenstedelijke locaties en spant zich de aankomende jaren in om aanvullende woonvoorzieningen voor ouderen en/of personen met een zorgbehoefte te realiseren. Het draait daarbij niet uitsluitend om fysieke woonruimtes, maar ook zeker om een passend aanbod van voorzieningen en een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte.

Bouwen aan een vitaal buitengebied

Een vitaal buitengebied gaat niet alleen over het vraagstuk van de toekomst van de landbouwsector, maar ook over natuur, watersystemen (waterberging), energiebehoefte- en opwekking. Meer lokaal georiënteerd gaat het ook over het tegengaan van ondermijning, het beleven van het buitengebied middels recreatie en toerisme, bedrijfsveranderingen en omgang met leegstand van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB).

Water en Rioleringsplan Montfoort 2025 – 2029

Het Water en Rioleringsplan (WRP) beschrijft de invulling van onze wettelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Dit plan beschrijft het beleid en de maatregelen voor de komende jaren en bevat de onderbouwing voor de rioolheffing.

In het WRP is extra aandacht voor wateroverlast in het bebouwde gebied en het afkoppelen van hemelwater. Nieuwbouw en herontwikkelingen moeten aan klimaatadaptieve eisen voldoen, zoals het zoveel mogelijk lokaal verwerken van hemelwater. Alle ontwikkelingen in de openbare ruimte willen we gebruiken om de bovengrond klimaatadaptief te ontwikkelen.

De LAS vormt daarmee een belangrijke aanvulling op het WRP. Anders dan het WRP, beschrijft de LAS een bredere aanpak voor klimaatadaptatie binnen de gemeente.

Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (Lior)

Om de openbare ruimte duurzaam en beheerbaar in de richten is de Lior ontwikkeld. De Lior is geen beleidskader op zichzelf, maar een samenhang van beleid en uitvoeringprincipes wat continu wordt doorontwikkeld. De Lior stelt richtlijnen en eisen aan de inrichting van de openbare ruimte binnen onze gemeente. Het dient als handboek voor ontwerpers, aannemers en beheerders en zorgt voor uniformiteit en kwaliteit bij de realisatie en het onderhoud ervan.

De Lior stelt onder meer eisen aan een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte. Zo dient de openbare ruimte ingericht te zijn om een piekbui van 70mm per uur te borgen en om (hemel)water zo lang mogelijk vast te houden en te infiltreren.

Relevante gemeentelijke beleidsstukken

- Lokaal Hitteplan (2022)
- Circulair Actieprogramma Montfoort (2023)
- Transitievisie Warmte Montfoort (2024)
- Beleidsregels Vrijkomende Agrarische Bebouwing (2024)
- Economische Visie Montfoort (2025)
- Groenstructuurplan (2020)
- Soortenmanagementplan (i.o.)

3. Kwetsbaarheden in beeld

In dit hoofdstuk beschrijven we de opgave op het gebied van klimaatadaptatie voor Montfoort. Wat gebeurt er als we ons niet voorbereiden op het veranderende klimaat? En wat zijn dan de kwetsbaarheden in onze bebouwde omgeving? Met behulp van klimaatstresstesten laten we zien welke gevolgen het veranderende klimaat en de verwachte weerextremen hebben als we ons niet aanpassen. In lijn met het landelijke Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie beschrijven we per thema (wateroverlast, hittestress, droogte en overstroming) de gevolgen. Deze gegevens zijn verzameld vanuit de klimaatstresstesten¹, het Basisrioleringsplan (Brp), meldingen en klachten van inwoners en eigen waarnemingen.

3.1. Wateroverlast

Door de opwarming van het klimaat nemen hevige regenbuien toe en komen extreme buien steeds vaker voor. In de afgelopen honderd jaar is de jaarlijkse hoeveelheid neerslag met dertig procent gestegen. Alle seizoenen zijn natter geworden, vooral de winter. Bij normale buien voert de riolering het regenwater af of zakt het weg in de bodem. Bij zware regenbuien (meer dan 20mm per uur) kan de riolering al dat water niet meer verwerken. Hierdoor stroomt het water tegen gebouwen aan of zelfs naar binnen.

Of er wateroverlast ontstaat, hangt ook af van lokale omstandigheden zoals de bodemfunctie, het percentage verharding, eventuele helling en de bodemeigenschappen. Laaggelegen plekken in sterk verharde wijken, vooral in de bebouwde kom, zijn extra kwetsbaar voor wateroverlast. Zo leidde een extreme regenbui in juni 2020 tot ondergelopen garages en kelders in Keizerrijk en Tabakshof.

Naast het risico dat regenwater gebouwen binnendringt, blijft het water bij hevige buien ook vaker op straat staan. Piekbuien vergroten bovendien de kans op overstromingen vanuit het gemengde rioolstelsel. Dit verslechtert de waterkwaliteit.

Figuur 3. Water op straat Johan de Ridderlaan Montfoort

¹ De kaarten zijn beschikbaar via het kaartenportaal van de provincie Utrecht en op de website www.klimaat-effectatlas.nl.

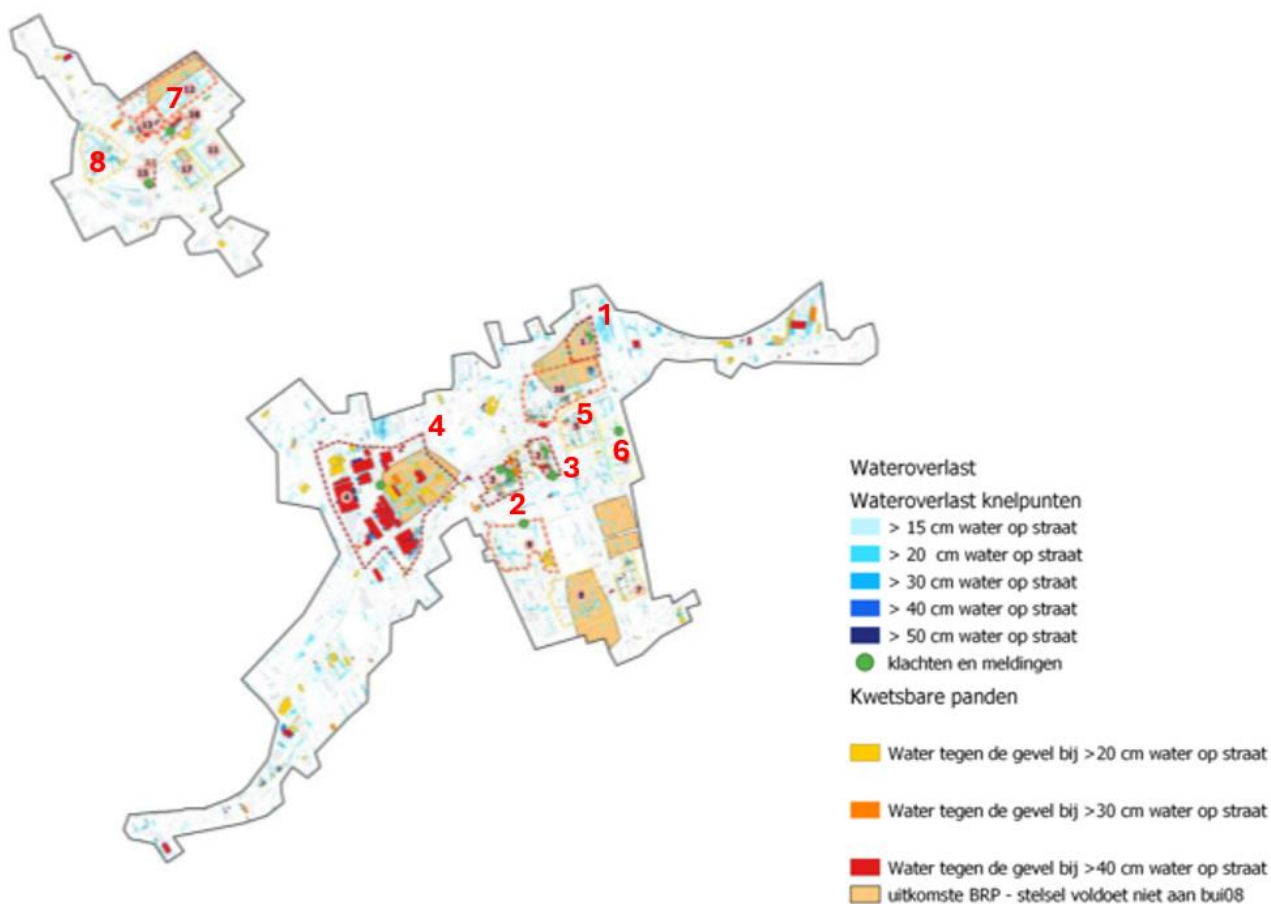
3.1.1. Probleemlocaties wateroverlast

Sweco heeft op basis van de landelijke klimaatstresstesten aanvullende lokale stresstesten uitgevoerd. Met deze verdiepende stresstesten hebben we knelpunten binnen onze gemeente in kaart gebracht. We hebben de landelijke gegevens aangevuld met informatie uit het Basis rioleringsplan (Brp), meldingen en klachten van inwoners en eigen waarnemingen. De volgende locaties kwamen daarbij naar voren als kwetsbare punten:

1. Johan de Ridderlaan e.o.
2. Oude Boomgaard e.o.
3. Achterstraat/Koude Hoek
4. Bedrijventerrein IJsselveld
5. Tabakshof e.o.

Ook uit de resultaten van de enquête blijkt dat inwoners op een aantal locaties overlast hebben ervaren²:

6. Hannie Schafstraat
7. De Driesprong, Linschoten
8. G van de Valk Boumanstraat, Linschoten

Figuur 4. Knelpunten wateroverlast op basis van klimaatstresstest (Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2022)

² We hebben overlast op particulier terrein hierbij niet meegenomen.

3.2. Hittestress

Door de klimaatverandering stijgt de temperatuur in Nederland, en zo ook in Montfoort. Zowel de gemiddelde temperatuur als het aantal warme dagen en nachten is toegenomen en zal in de toekomst blijven stijgen. In de afgelopen honderd jaar is de gemiddelde temperatuur in Nederland met twee graden Celsius gestegen.

Volgens de klimaatscenario's zal het aantal tropische dagen (boven de 30°C) in 2050 naar verwachting verdrievoudigen. Hierdoor krijgen we vaker te maken met hittegolven, die bovendien heftiger zijn en langer duren. We ervaren dus steeds vaker hittestress: de hinder die mensen ondervinden door extreme warmte.

Hitte vormt momenteel het gevaarlijkste klimaatrisico in Nederland, vooral vanwege de directe impact op de gezondheid. Hoge temperaturen beïnvloeden onze gezondheid, nachtrust en arbeidsproductiviteit negatief. Daarnaast stijgt tijdens warme periodes de behoefte aan zwemwater, terwijl de waterkwaliteit juist afneemt door bijvoorbeeld blauwalg.

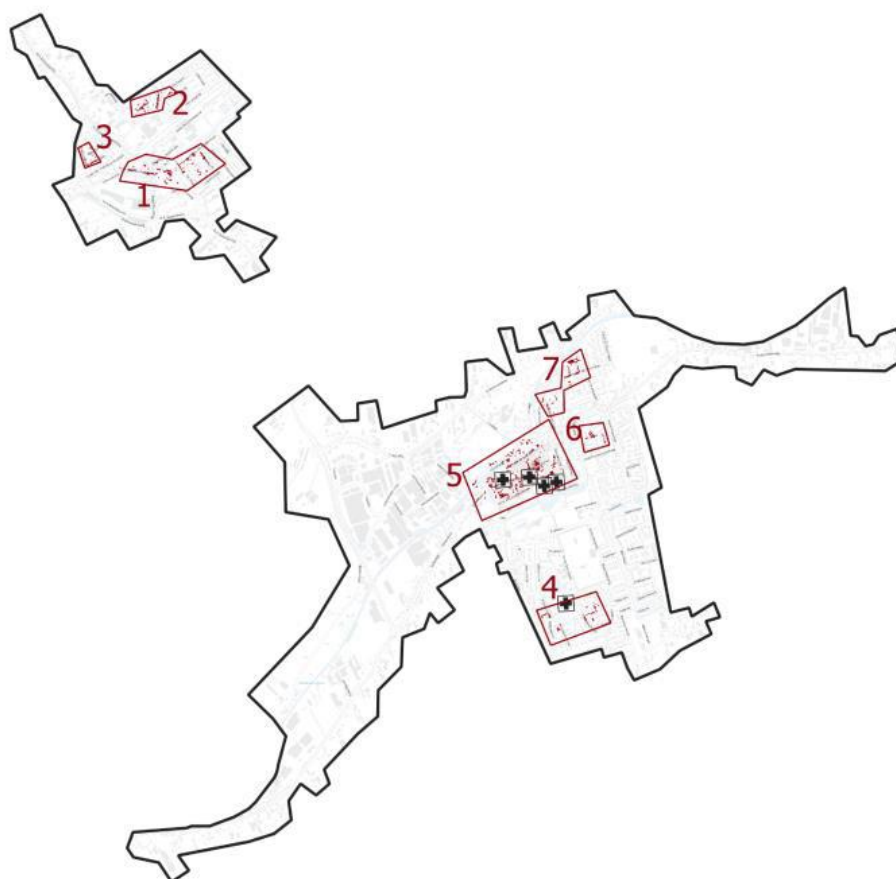
Hittestress is vooral een probleem in stedelijke gebieden, waar veel gebouwen en verharding aanwezig zijn. Door het stedelijk hitte-eilandeffect ligt de temperatuur in de stad hoger dan in de omliggende gebieden. Bebouwing en verharding zorgen ervoor dat het sneller opwarmt en de warmte langer blijft hangen. Daardoor voelt het in stedelijk gebied warmer aan dan in het omliggende landelijk gebied.

Vooral wijken met veel verharding en weinig groen zijn kwetsbaar voor hitte. Het gaat daarbij om de binnenstad van Montfoort, Keizerrijk en Tabakshof en bedrijventerreinen zoals IJsselveld. In koele woningen zijn inwoners minder kwetsbaar, maar het is ook belangrijk dat zij op korte afstand een koele plek in de openbare ruimte kunnen opzoeken als het binnenshuis te warm wordt.

3.2.1. Probleemlocaties hittestress

Op basis van de lokale stresstesten en de risicodialogen hebben we de locaties in kaart gebracht waar hittestress een knelpunt vormt. Daarbij hebben we rekening gehouden met kwetsbare groepen en geplande (nieuwbouw) projecten. De volgende locaties kwamen als aandachtspunten naar voren:

1. Berkenlaan e.o. Linschoten
2. De Duiker, Linschoten
3. Strick van Linschotenlaan/Berkenlaan
4. Stadhouderslaan e.o.
5. Centrum van Montfoort
6. Tabakshof e.o.
7. Roelof de Roverlaan

Figuur 5. Kneipunten hittestress op basis van klimaatstresstest (Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2022)

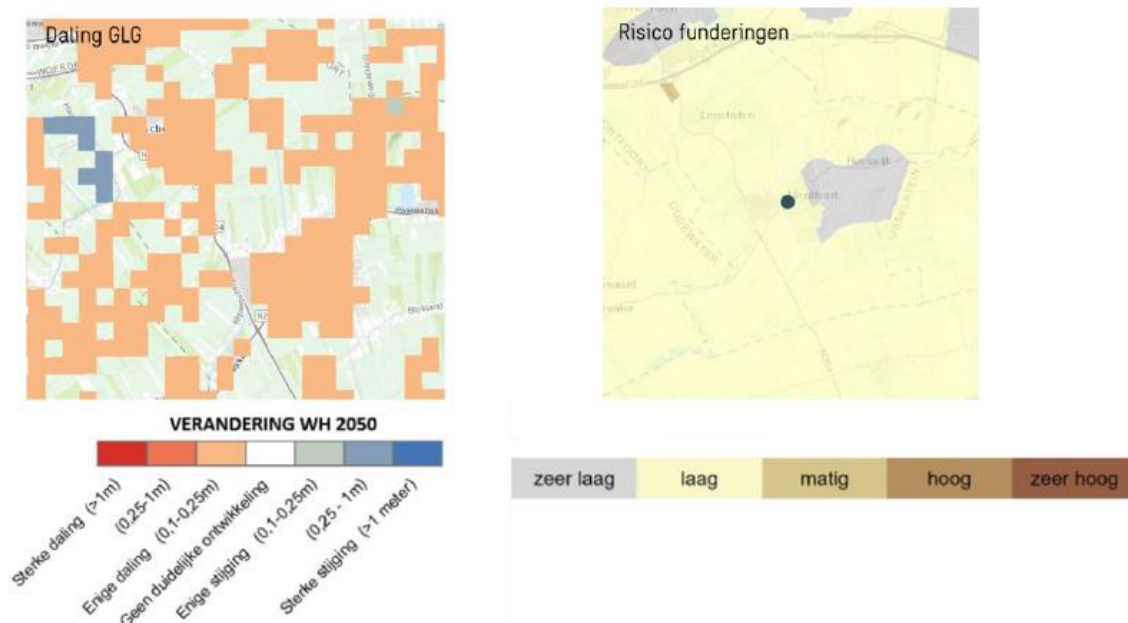
3.3. Droogte

Naast meer perioden van extreme neerslag, krijgen we ook steeds vaker te maken met neerslagtekorten en extreme droogte. Hoewel er elk jaar sprake is van een neerslagtekort in Nederland. Zien we dat dit tekort de afgelopen jaren steeds sneller oploopt. Dit leidde in sommige jaren tot droogtesituaties zoals in 2018 (bron: KNMI).

Droogte zorgt voor uitdroging van de bodem, een dalende grondwaterstand en droogvallende watergangen. Dit heeft negatieve gevolgen voor groen, gewassen, funderingen en infrastructuur. Ook het (stedelijk) groen lijdt onder de droogte: bomen en planten krijgen onvoldoende water. De landbouw en fruitteelt ervaren hiervoor extra druk. Tot 2050 zullen droge perioden naar verwachting vaker voorkomen en langer aanhouden.

Binnen de gemeente zijn geen locaties of risicopanden bekend die gevoelig zijn voor verzakking of schade aan funderingen. Droogte vormt vooral een risico voor het groen in stedelijk gebied en voor de landbouwgronden in het buitengebied.

We hebben op dit moment nog onvoldoende inzicht in de effecten van droogte op de grondwaterstanden. Om dit beter te kunnen volgen, hebben we onlangs een grondwatermeetnet aangelegd. Dit netwerk zal ons in de toekomst meer inzicht geven in de ontwikkelingen.

Figuur 6. Knelpunten droogte op basis van klimaatstresstest (Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2022)

3.3.1. Probleemlocaties Droogte

De stresstesten hebben een aantal specifieke probleemlocaties aangewezen op het gebied van droogte. Uit de risicodialogen blijkt vooral dat verschillende locaties in het stedelijk gebied een hoog risico op verdroging kennen:

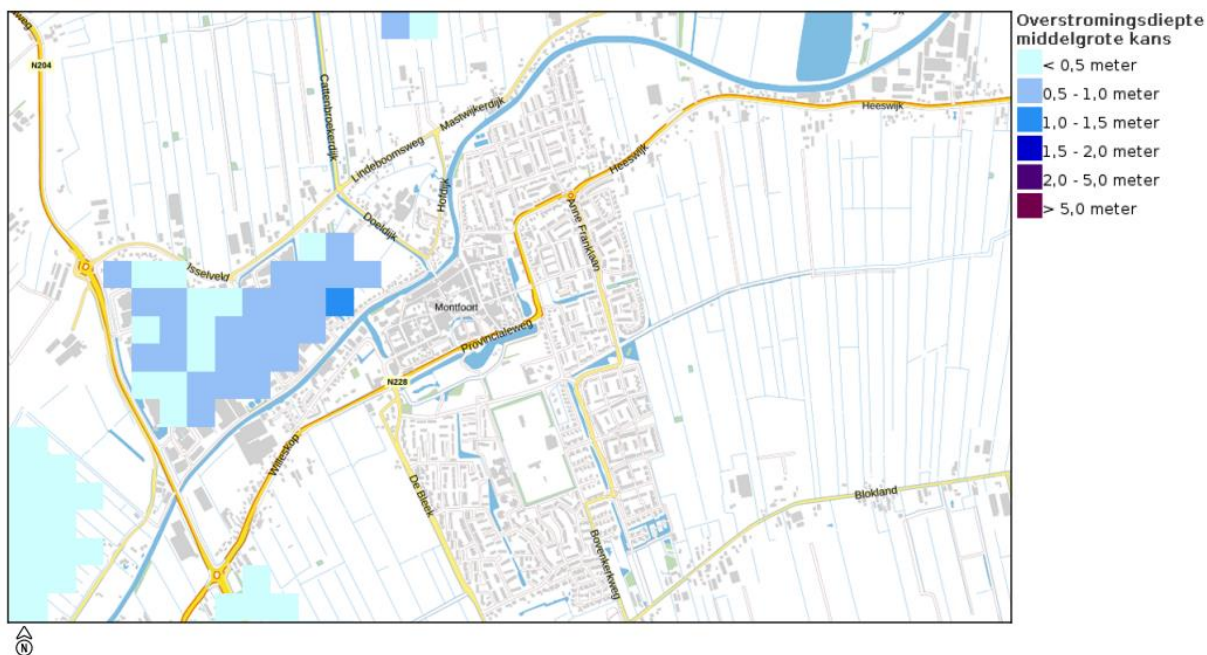
- Tabakshof-oost
- Keizerrijk
- Binnenstad Montfoort
- Hofland

3.4. Overstromingsrisico

Door klimaatverandering moeten rivieren – vooral in de winterperiode – steeds vaker grotere hoeveelheden water afvoeren. Tegelijkertijd zorgt de stijgende zeespiegel voor hogere waterstanden op de rivieren. Zonder maatregelen neemt het risico op overstromingen toe.

Om de waterveiligheid te vergroten, werken we de komende jaren regionaal samen. Zo blijven we ook in de toekomst bestand tegen dijkdoorbraken en overstromingen. In het Deltaprogramma is daarom besloten om de Lekdijk te versterken.

De kaart hieronder toont de overstromingsdiepte bij een middelgrote kans: een overstroming die gemiddeld eens in de 100 jaar kan voorkomen. Het gaat hierbij om overstromingen vanuit rivier of zee. Daarnaast kunnen ook extreme regenbuien tot overstromingen leiden. Op de kaart is te zien dat gebieden rond de Hollandsche IJssel risico lopen om tot een halve meter onder water komen. Voor het bedrijventerrein IJsselveld en Heeswijk-Oost kan dit oplopen tot één meter.

Figuur 7. Overstromingsrisico (Klimaat-effectatlas)

3.4.1. Probleemlocaties Overstromingsrisico

Een effectieve aanpak van overstromingsrisico's vraagt om regionale samenwerking. Het Waterschap, de Veiligheidsregio Utrecht en het Netwerk Water & Klimaat trekken hierin samen op.

4. Visie, ambities en acties - Montfoortse strategie

In dit hoofdstuk presteren we de lokale adaptatiestrategie van onze gemeente. We beschrijven de centrale ambitie, gevolgd door een uitwerking van de verschillende strategiesporen en bijbehorende acties.

4.1. Ambitie & doelstellingen

Klimaatverandering stelt ook onze gemeente voor ingrijpende en urgente uitdagingen. We krijgen steeds vaker te maken met extreme weersomstandigheden, zoals hevige regenval, langdurige droogte en hittegolven. Dit vraagt om doordachte, toekomstgerichte keuzes in de inrichting en ontwikkeling van onze leefomgeving. Door nú te investeren in klimaatadaptatie voorkomen we op termijn schade aan gezondheid, gebouw en infrastructuur. Tegelijkertijd verbeteren we direct de leefomgeving, met meer ruimte voor groen, water en natuur. Dit maakt onze gemeente aantrekkelijker, gezonder en beter voorbereid op de toekomst.

Onze ambitie voor 2050 is als volgt:

'In 2050 is onze gemeente volledig klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. We zijn dan goed voorbereid op de gevolgen van klimaatverandering en kunnen extreme weersomstandigheden opvangen zonder dat dit leidt tot grote schade of overlast. Zo blijft Montfoort aantrekkelijk, veilig en gezond voor iedereen die hier woont, werkt of recreëert. We zijn bestand tegen hitte, droogte en wateroverlast. Er is meer ruimte voor water en natuur, en we bouwen samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties aan een veerkrachtige en toekomstbestendige gemeente.'

Om dit te bereiken, nemen we klimaatadaptatie structureel mee in al onze ruimtelijke opgaven. Denk aan nieuwbouw, herinrichting van straten, vergroenen van wijken en aanpassingen in de openbare ruimte. Als gemeente geven we het goede voorbeeld door zelf maatregelen te nemen op gemeentelijke gronden, in de openbare ruimte en bij eigen gebouwen. Maar dit kunnen we niet alleen: slechts 55% van het stedelijk grondoppervlak is in ons bezit. De rest is van inwoners, bedrijven, agrariërs en andere organisaties. Daarom is samenwerking essentieel. We stimuleren faciliteren en ondersteunen anderen om óók in actie te komen.

Onze doelstellingen voor een klimaatbestendige gemeente.

We richten ons op vier concrete doelen die samen zorgen voor een veerkrachtige en toekomstbestendige leefomgeving:

- 1. Beter bestand tegen hitte**
Tijdens warme periodes zorgen we voor voldoende koele, schaduwrijke en groene plekken. Zo beschermen we de gezondheid van inwoners en behouden we het comfort en de leefbaarheid in onze buurten.
- 2. Wateroverlast beperken bij extreme neerslag.**
We vangen regenwater op waar het valt, bergen het tijdelijk of voeren het vertraagd af. Zo voorkomen we zoveel mogelijk schade aan woningen, infrastructuur en de openbare ruimte.
- 3. Weerbaar zijn tegen langdurige droogte.**
We nemen maatregelen die schade aan gebouwen, infrastructuur, natuur, landbouw en waterkwaliteit bij langdurige droogte helpen voorkomen. Dit doen we door water vast te houden in de bodem, zorgvuldig om te gaan met beplanting en bewustwording te stimuleren.
- 4. Natuur en landschap klimaatbestendig versterken.**
We investeren in robuuste biodiversiteit, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Deze natuurlijke systemen dragen bij aan klimaatadaptatie, biodiversiteit, gezondheid en leefkwaliteit.

4.2. Hoe ziet de strategie eruit?

Klimaatadaptatie vraagt om meer dan alleen technische maatregelen. Het gaat om een samenhangende aanpak waarin fysieke ingrepen, communicatie, samenwerking en beleidsverankering elkaar versterken. Daarom hebben we vijf strategische knoppen geformuleerd. Hiermee sturen we op hoofdlijnen om klimaatverandering het hoofd te bieden. Deze knoppen geven richting aan ons handelen, zowel op de korte termijn via de Uitvoeringsagenda, als richting het einddoel: een klimaatbestendige gemeente in 2050.

De strategische knoppen zijn tot stand gekomen door inzichten uit de stresstesten en de verschillende risicodialogen die zijn gevoerd. Samen vormen ze de basis van onze Lokale Adaptatiestrategie die iedere vijf tot zes jaar wordt geactualiseerd.

4.3. Strategische knoppen

Met deze vijf strategische knoppen bundelen we bestaande inspanningen en werken we toe naar een integrale, toekomstgerichte aanpak van klimaatadaptatie:

1. Bewustwording en betrokkenheid

Klimaatadaptatie start bij het besef van urgentie. Zonder draagvlak en betrokkenheid van inwoners, bedrijven en partners blijven maatregelen vaak abstract of worden ze minder goed gedragen. We zetten in op heldere communicatie, educatie en participatie om eigenaarschap te creëren. Zo leggen we de basis voor gezamenlijke actie en gedragsverandering, essentieel voor een toekomstbestendige gemeente.

2. Stimuleren en ondersteunen

Zelfstandig handelen vraagt om kennis, middelen en motivatie. Daarom vergroten we het handelingsperspectief door subsidies, kennisdeling en netwerken aan te bieden. Zo stimuleren we inwoners en organisaties om zelf aan de slag te gaan, benutten we hun energie en versnellen we de uitvoering.

3. Klimaatbestendige leefomgeving

De inrichting van onze leefomgeving bepaalt onze kwetsbaarheid voor klimaatverandering. Met deze knop richten we ons op fysieke maatregelen zodat de buitenruimte beter bestand is tegen hitte, droogte en wateroverlast. Bij (her)inrichting geven we klimaatadaptatie sturing, waarbij ruimte is voor groen en water. Ook in de bouw en ruimtelijke ontwikkeling integreren we deze principes.

4. Vooroplopen en verbinden

Als gemeente geven we het goede voorbeeld. We passen klimaatadaptatie toe in ons vastgoed, gedrag en gemeentelijke projecten. We nemen onze verantwoordelijkheid, maar beseffen ook dat we het niet alleen kunnen. Daarom verbinden we ons actief met bewoners, bedrijven, kennisinstellingen en andere overheden en vervullen we een aanjagende rol.

5. Verankeren in beleid

Klimaatadaptatie moet onderdeel worden van onze dagelijkse werkzaamheden. We verankeren klimaatadaptatie daarom in beleid, regelgeving en werkwijzen zoals de Omgevingsvisie, vergunningverlening en aanbestedingen. Zo blijven we op de lange termijn effectief sturen.

Op basis van deze strategische knoppen bepalen we ook hoe ver we nu zijn. We onderscheiden vier standen:

- **Stand 1: Reactief** – we doen het minimale, alleen het hoogstnoodzakelijke wordt uitgevoerd.
- **Stand 2: Initiërend** – we doen meer dan het minimale, maar vooral op basis van directe aanleiding en korte termijn.
- **Stand 3: Proactief** – we zijn goed op weg, plannen vooruit en nemen bewuste maatregelen om kansen te benutten.
- **Stand 4: Vooruitstrevend** – we doen het maximale, we werken doelgericht en geïntegreerd aan lange termijn impact.

Tabel 1. Huidige stand van de strategische knoppen

Strategie	Wat doen we nu?	Huidige stand (2025)
1. Bewustwording & betrokkenheid	Beperkte communicatie en versnipperd aanbod	●○○○
2. Stimuleren & ondersteunen	Incidentele ondersteuning, nog geen brede regeling of netwerk	●○○○
3. Klimaatbestendige leefomgeving	Klimaatadaptatie wordt meegenomen bij herinrichting, maar nog geen standaard werkwijze	○●○○
4. Vooroplopen en verbinden	Duurzame maatregelen in enkele gebouwen en projecten, maar nog geen structurele aanpak	○●○○
5. Verankeren in beleid	Klimaatadaptatie staat op de agenda, maar invulling ontbreekt vaak en nog niet structureel geborgd	○●○○

4.3.1. Bewustwording & betrokkenheid

Wat willen we bereiken?

1. Minimaal 70% van de inwoners weet wat klimaatadaptatie is en waarom het belangrijk is. Dit meten we via periodiek onderzoek, waarbij we ook in kaart brengen welke doelgroepen of buurten nog achterblijven in kennis of bewustzijn.
2. We ontwikkelen een communicatiestrategie op maat, afgestemd op verschillende typen buurten en doelgroepen.
3. Jaarlijks organiseren we ten minste twee publiekgerichte activiteiten of campagnes.
4. Klimaatadaptatie wordt opgenomen in het educatieve aanbod van basisscholen en middelbare scholen in de gemeente. Kinderen leren zo op jonge leeftijd over klimaatverandering en wat ze zelf kunnen doen.
5. We groeien van stand 1 (incidentele communicatie) naar stand 3 (structurele communicatie en educatie).

Wat gaan we doen?

We vergroten het bewustzijn over klimaatverandering en de mogelijke oplossingen onder inwoners, bedrijven en organisaties. We ontwikkelen een communicatiestrategie op maat, afgestemd op verschillende typen buurten en doelgroepen. We zetten in op gerichte communicatie, educatie en het delen van lokale verhalen. Daarmee bieden we handelingsperspectief: inwoners en organisaties weten wat zij kunnen doen om bij te dragen aan een klimaatbestendige leefomgeving. Een goed geïnformeerde samenleving vormt de basis voor gezamenlijke actie en blijvende verandering.

Huidige stand:

Beperkte communicatie,
versnipperd aanbod

Ambitie in 2030:

Structurele communicatie
en educatie

Strategische knop: **Bewustwording & betrokkenheid**

Hoe ver je deze knop opendraait, bepaalt hoe goed inwoners, bedrijven en collega's begrijpen waarom klimaatadaptatie nodig is en wat ze zelf kunnen doen.

- ☐ Stand 1: Incidentele communicatie
Incidentele of ad-hoc communicatie, vooraf reactief (bijvoorbeeld na weersextreem).
Weinig samenhang of herhaling.
- ☐ Stand 2: Gerichte campagnes per doelgroep
Er worden bewuste keuzes gemaakt in communicatie per doelgroep of thema (zoals hitte of wateroverlast), maar nog beperkt in tijd of reikwijdte.
- ☒ Stand 3: Structurele communicatie en educatie
Communicatie en educatie zijn doorlopend, herkenbaar en onderdeel van een meerjarig programma. Aandacht op scholen, in wijken en online.
- ☐ Stand 4: Geïntegreerd in beleid en werkwijzen
Communicatie en educatie zijn verankerd in beleid. Klimaatbewustzijn is onderdeel van de gemeentelijke identiteit.

4.3.2. Stimuleren & activeren van initiatief

Wat willen we bereiken?

- We zetten een laagdrempelig subsidieprogramma op voor inwoners en bedrijven om zelf klimaatadaptieve maatregelen te nemen.
- We ondersteunen of faciliteren jaarlijks minimaal 10 voorbeeldprojecten waarin inwoners, bedrijven of organisaties zelf aan de slag gaan.
- Binnen twee jaar is er een netwerk van lokale klimaatambassadeurs actief in de gemeente.
- We groeien van stand 1 (passieve houding) naar stand 3 (actieve ondersteuning en communicatie)

Wat gaan we doen?

Een klimaatbestendig Montfoort lukt alleen als iedereen meedoet. Omdat een groot deel van de ruimte in onze gemeente in particulier bezit is, hebben we bewoners, bedrijven een maatschappelijke organisaties hard nodig. Om hen te activeren, zorgen we voor een sterke combinatie van inspiratie, ondersteuning en zichtbaar resultaat. We helpen inwoners bij acties als het afkoppelen van regenpijpen, het aanleggen van groene daken of het vergroenen van tuinen. Dit doen we onder meer door het opzetten van een laagdrempelige subsidieregeling. Ook zoeken we bij deelname aan landelijke acties nadrukkelijk de samenwerking met lokale vrijwilligers. Waar nodig nemen we aanvullende stappen om vrijwilligers te werven en zo het netwerk van actieve deelnemers te versterken. In samenwerking met maatschappelijke partners bouwen we op die manier aan eigenaarschap en betrokkenheid bij klimaatadaptatie.

Huidige stand:

Enkele kleine regelingen,
beperkte participatie

Ambitie in 2030:

Actieve ondersteuning en
communicatie

Strategische knop: **Stimuleren & activeren**

Deze knop bepaalt hoeveel ruimte en stimulans er is voor bewoners, bedrijven en organisaties om zelf aan de slag te gaan.

- ☐ Stand 1: Passieve houding (afwachten)
Afwachtende houding, waarbij geen actieve stimulans of ondersteuning is voor bewonersinitiatieven.
- ☐ Stand 2: Stimulerend via regelingen
Er is een subsidie of regeling beschikbaar voor enkele projecten of pilots.
- ☒ Stand 3: Actieve ondersteuning & communicatie
Inwoners worden actief benaderd. Er zijn subsidies, hulp bij communicatie en een netwerk van partners.
- ☐ Stand 4: Actieve communityvorming
In co-creatie met bewoners is er een actieve communityvorming. Er vindt structurele samenwerking plaats met scholen, corporaties en maatschappelijke instellingen.

4.3.3. Klimaatbestendige leefomgeving

Wat willen we bereiken?

- Geen schade bij extreme neerslag (meer dan 70mm per uur) aan bebouwing, infrastructuur of vitale voorzieningen.
- Binnen 300 meter van iedere woning is een openbare, koele en schaduwrijke plek.
- Binnen 5 jaar realiseren we 20% meer groenoppervlak in het stedelijk gebied.
- We realiseren extra waterbergingscapaciteit op risicolocaties.
- We passen hittebestendige en waterdoorlatende materialen standaard toe bij herinrichtingsprojecten en verharding.
- We groeien van stand 1 (klimaatadaptatie als bijzaak) naar stand 3 (klimaatadaptatie als uitgangspunt)

Wat gaan we doen?

Ook in een veranderend klimaat willen we prettig, gezond en veilig blijven wonen en werken. Dat vraagt om een fysieke leefomgeving die tegen een stootje kan. Klimaatadaptatie maken we een vast uitgangspunt bij ruimtelijke ingrepen. Of het nu gaat om de herinrichting van een wijk, het inrichten van een speelplek of het aanleggen van infrastructuur, we combineren fysieke maatregelen met andere opgaven zoals biodiversiteit, gezondheid, mobiliteit en energie. Zo bouwen we aan een veerkrachtige gemeente – niet alleen voor nu, maar ook voor de toekomst.

Huidige stand:

Klimaatadaptatie beperkt
geïntegreerd bij inrichting

Ambitie in 2030:

Structurele integratie bij
herinrichting en nieuwbouw

Strategische knop: Klimaatbestendige leefomgeving

Hoe verder deze knop draait, hoe meer de fysieke leefomgeving klimaatbestendig wordt ingericht.

- ☐ Stand 1: Klimaatadaptatie als bijzaak
Alleen aandacht bij extreme situaties. Ruimtelijke ingrepen richten zich vooral op traditionele doelen zoals verkeer of verharding.
- ☐ Stand 2: Meekoppelkansen benutten bij herinrichting
Klimaatadaptatie wordt benut als kans bij herinrichting, mits het past binnen het project.
- ☒ Stand 3: Klimaatadaptatie als uitgangspunt in elk ruimtelijk project
Elke (her)inrichting is standaard klimaatadaptief, met aandacht voor groen, waterberging en hittestress
- ☐ Stand 4: Klimaatrobuust ontwerp als norm
Klimaatadaptatie is leidend in ontwerp, beleid en uitvoering. De leefomgeving is zichtbaar klimaatbestendig, met integratie van andere opgaven zoals biodiversiteit en gezondheid.

4.3.4. Vooroplopen en verbinden

Wat willen we bereiken?

- We brengen in kaart welke gemeentelijke gebouwen en terreinen het meest geschikt of urgent zijn voor klimaatadaptieve aanpassingen.
- We realiseren ten minste twee klimaatadaptieve voorbeeld locaties, waar zichtbare maatregelen als inspiratieplek dienen voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
- De gemeente initieert of faciliteert jaarlijks minimaal 5 samenwerkingsprojecten met bewoners, bedrijven of onderwijsinstellingen.
- Alle relevante beleidsmedewerkers en projectleiders binnen de gemeente zijn bekend met de noodzaak van klimaatadaptatie en de beschikbare mogelijkheden.
- We groeien van stand 1 (reactief) naar stand 3 (actieve voortrekkersrol).

Wat gaan we doen?

Als gemeente nemen we het voortouw in klimaatadaptatie. We geven zelf het goede voorbeeld, niet alleen in de openbare ruimte maar ook binnen onze eigen gebouwen, projecten en bedrijfsvoering. Met klimaatadaptieve maatregelen in het eigen vastgoed en de openbare ruimte laten we zien dat we doen wat we van anderen vragen.

We stimuleren voorbeeldgedrag door onze eigen terreinen en gebouwen aan te passen aan hitte, droogte en wateroverlast. Dit doen we zichtbaar zodat het inspireert. Ook binnen de organisatie vergroten we de kennis over klimaatadaptatie onder medewerkers, zodat het structureel onderdeel wordt van beleid en uitvoering. Daarnaast zoeken we actief de samenwerking op: met inwoners, bedrijven, scholen en maatschappelijke partners. Door gezamenlijke projecten en jaarlijkse initiatieven versterken we het netwerk en de betrokkenheid.

Huidige stand:

Enkele voorbeeldprojecten,
nog geen structurele aanpak

Ambitie in 2030:

Actieve voortrekkersrol

Strategische Knop: **Vooroplopen en verbinden**

Deze knop bepaalt of en hoe sterk de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft, zowel in woorden als in daden.

- ☐ Stand 1: Gemeente kijkt vooral naar anderen
Klimaatadaptatie ligt vooral bij inwoners en externe partijen. De gemeente is reactief.
- ☐ Stand 2: Gemeente doet zelf mee waar mogelijk
Enkele voorbeeldprojecten op eigen gronden, maar geen vaste structuur of communicatie.
- ☒ Stand 3: Actieve voortrekkersrol
Gemeente inspireert actief met voorbeeldprojecten, past adaptatie toe in beheer en communiceert zichtbaar over eigen inzet.
- ☐ Stand 4: Regisseur & inspirator
De gemeente neemt structureel regie, verbindt partijen, monitort voortgang en laat voorbeeldgedrag zien in beleid, uitvoering én communicatie.

4.3.5. Verankeren in beleid

Wat willen we bereiken?

- Binnen 2 jaar is klimaatadaptatie integraal opgenomen in alle relevante beleidsdocumenten, zoals de Omgevingsvisie, Woonvisie, etc.
- We beschikken over een gemeentelijk toetsingskader voor natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen.
- We maken prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties.
- We groeien van stand 1 (ad hoc) naar stand 3 (structureel beleid & uitvoering)

Wat gaan we doen?

Klimaatadaptatie moet vanzelfsprekend onderdeel worden van de manier waarop we werken, plannen en keuzes maken. Dat betekent dat we het thema niet als losstaand behandelen, maar als structureel onderdeel van beleidsvorming, uitvoering en samenwerking.

We zorgen ervoor dat klimaatbestendigheid een vast onderdeel wordt van beleidskaders, toetsingscriteria en werkprocessen. Dit doen we via het ontwikkelen van interne richtlijnen, checklists en procesafspraken. We maken bovendien structurele afspraken met ketenpartners, zoals woningcorporaties en waterschappen.

Door klimaatadaptatie in een vroeg stadium mee te nemen in projecten en beleid, voorkomen we dat kansen worden gemist of dat maatregelen later duurder moeten worden ingehaald. We streven naar een organisatie waarin iedere beleidsmaker en projectleider weet wat klimaatadaptatie betekent voor zijn of haar werkterrein.

Huidige stand:

Klimaatadaptatie nog niet structureel geborgd

Ambitie in 2030:

Verankering in werkprocessen en beleid

Strategische Knop: Beleidsverankering

Hoever deze knop draait, bepaalt hoe structureel klimaatadaptatie is ingebouwd in het dagelijkse gemeentewerk.

- ☐ Stand 1: Ad hoc en projectmatig
Klimaatadaptatie wordt per project bekeken, zonder structurele borging of samenhang.
- ☐ Stand 2: Beperkte beleidsverankering
Klimaatadaptatie is opgenomen in enkele beleidsdomeinen.
- ☒ Stand 3: Structureel beleid & uitvoering
Klimaatadaptatie is breed opgenomen in beleid, werkprocessen en uitvoering, met aandacht voor monitoring.
- ☐ Stand 4: Integrale borging & samenwerking
Klimaatadaptatie is integraal onderdeel van alle gemeentelijke processen, met regionale samenwerking, tools, richtlijnen en heldere kaders.

5. Van Visie naar Uitvoering

De concrete acties en maatregelen die horen bij de strategische knoppen zijn uitgewerkt in een apart document: de Uitvoeringsagenda. In deze agenda vertalen we de gekozen koers naar uitvoering, welke acties voeren we uit en welke maatregelen nemen we in de komende jaren. Deze LAS en de Uitvoeringsagenda vormen samen één geheel en moeten in samenhang worden gelezen.

De Uitvoeringsagenda sluit aan op de zesjarige cyclus van het DPRA. De eerste Uitvoeringsagenda richt zich op de periode 2025 tot 2030. Na afloop evalueren we de voortgang, actualiseren we strategie voor de volgende cyclus en sturen we bij waar nodig. Zo blijven we op koers richting 2050: scherp, haalbaar en flexibel. De Uitvoeringsagenda is een dynamisch document. We monitoren de voortgang zorgvuldig, voeren tussentijdse evaluatie uit en grijpen in als dat nodig is. Om de uitvoering concreet en beheersbaar te maken, worden grotere of complexe maatregelen indien nodig opgesplitst in kleinere, uitvoerbare stappen. Dit vergemakkelijkt niet alleen de uitvoering, maar maakt het ook mogelijk om vroegtijdig bij te sturen.

5.1. Financiering

Veel maatregelen kunnen worden uitgevoerd binnen bestaande projecten. Daardoor blijven de extra kosten relatief beperkt. Voor andere, zelfstandige projecten en maatregelen zijn wel aanvullende investeringen nodig om de uitvoering uit de Uitvoeringsagenda mogelijk te maken.

De Uitvoeringsagenda bevat per strategielijn een overzicht van de benodigde budgetten. Alle details zijn terug te vinden in een apart document. De onderstaande tabel biedt een samenvatting van de verwachte kosten voor de komende jaren. Deze budgetten zijn gebaseerd op basis van de huidige informatie en exclusief personeelskosten en btw. Meekoppelkansen met grotere projecten in de openbare ruimte zijn nog niet opgenomen in de uitvoeringsagenda. We gaan ervan uit dat klimaatadaptatie een vast onderdeel wordt van toekomstige kredietramingen.

Tabel 2. Jaarlijkse kosten, per strategielijn

Strategische knop	2025	2026	2027	2028	2029
1. Informeren & bewustwording	€ 5.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 5.000
2. Stimuleren & activeren	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
3. Fysieke leefomgeving	€ 0	€ 5.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 20.000
4. Gemeente als voorbeeld	€ 0	€ 5.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 0
5. Verankeren in beleid & processen	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Evaluatie en bijsturing					
Nieuwe stresstesten					€ 15.000
Actualisatie LAS & Uitvoeringsagenda					€ 20.000
Totaal	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

Jaarlijkse actualisatie en financiering

De uitvoeringsagenda, inclusief de bijbehorende budgetten, wordt jaarlijks geactualiseerd. Het uitgangspunt is dat beschikbare middelen uit de begroting leidend zijn voor de uitvoering. Wanneer het budget binnen de uitvoeringsagenda onvoldoende is, maken we binnen de agenda keuzes. Acties of maatregelen die wél prioriteit hebben, maar niet binnen het beschikbare budget van het betreffende jaar passen, worden doorgeschoven naar een later jaar.

Bekostiging via de rioolheffing

De uitvoering van maatregelen uit de uitvoeringsagenda wordt bekostigd vanuit de rioolheffing, passend binnen de watertaken van de gemeente. In het Water- en Rioleringsplan (WRP) 2025-2029 is jaarlijks €100.000,- gereserveerd voor klimaatadaptatieve maatregelen. Zoals weergegeven in Tabel 3 kunnen we verwachte kosten voor de geplande maatregelen hiermee worden gedekt.

Subsidiemogelijkheden

We zijn actief bezig met het benutten van subsidiemogelijkheden. Via het Netwerk Water & Klimaat hebben we een aanvraag ingediend voor de tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie van het Rijk. Deze regeling voorziet in een bijdrage van 1/3 van de kosten, waarbij de gemeente zelf 2/3 bijdraagt. Voor Montfoort is tot 2027 een maximale rijksbijdrage van €224.514,- beschikbaar. Deze middelen zetten we in voor projecten die wateroverlast binnen de gemeente aanpakken. Daarnaast blijven we actief zoeken naar subsidiemogelijkheden voor onderzoek en uitvoering van klimaatadaptatieve maatregelen. Dit doen we in samenwerking met de provincie en het hoogheemraadschap. De provincie biedt onder andere subsidie via de regeling *Klimaatbestendige, groene en gezonde steden en dorpen*. Per project of maatregel beoordelen we of deze in aanmerking komt voor deze regeling. In de uitvoeringsagenda is nog geen rekening gehouden met subsidies of cofinanciering, omdat vooraf niet zeker is of deze daadwerkelijk worden toegekend.

5.2. Organisatie

In deze paragraaf beschrijven we wat de lokale adaptatiestrategie en de bijbehorende uitvoeringsagenda betekenen voor de organisatie van de gemeente Montfoort.

5.2.1. Interne afstemming

Met deze lokale adaptatiestrategie ronden we fase 2 (*willen*) van de DRPA-cyclus af. We zijn nu klaar om door te gaan naar fase 3: *werken*.

Klimaatadaptatie raakt meerdere beleidsterreinen binnen de gemeentelijke organisatie. Goede onderlinge afstemming is daarom essentieel om de acties en maatregelen uit de uitvoeringsagenda effectief uit te voeren. De projectleider Klimaatadaptatie is verantwoordelijk voor uitvoering van de LAS en de uitvoeringsagenda. Tegelijkertijd ligt er een gedeelde verantwoordelijkheid bij het team IBOR. Ook andere disciplines binnen de organisatie leveren een belangrijke bijdrage bij de uitvoering. Regelmatig intern overleg zorgt ervoor dat iedereen op één lijn blijft en dat de uitvoering soepel verloopt.

5.2.2. Samenwerking met externe partijen

De uitvoering van deze strategie kunnen we niet alleen. We werken nauw samen met (lokale) partners om de impact van de maatregelen te vergroten en brede betrokkenheid te creëren.

Binnen het Netwerk Water & Klimaat werken we samen met omliggende gemeenten, het waterschap en de provincie. We delen kennis, stemmen beleid af en voeren gezamenlijk onderdelen uit van de regionale uitvoeringsagenda. Deze regionale maatregelen sluiten nauw aan op onze eigen LAS en uitvoeringsagenda. Sommige maatregelen worden regionaal opgepakt, maar ragen om lokale uitwerking. We zoeken daarom actief afstemming met buurgemeenten en overleggen regelmatig op verschillende niveaus.

Ook lokale samenwerking is cruciaal. We betrekken belangrijke lokale partners zoals Duurzaam Montfoort en Linschoten, het lokale bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties zoals de SWOM. Door in gesprek te blijven, verkennen we continu nieuwe mogelijkheden voor samenwerking. Zo versterken we het gezamenlijk eigenaarschap en het gedeelde doel: een klimaatbestendig Montfoort.

5.2.3. Monitoring

Monitoring is een vast onderdeel van onze werkwijze. We gebruiken hiervoor de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act). Hiermee volgen we de voortgang, toetsen we of doelen worden behaald en sturen we waar nodig bij. De ervaringen uit de eerste uitvoeringsagenda gebruiken we om toekomstige projecten beter vorm te geven. Aan het eind van de looptijd evalueren we alle uitgevoerde acties en maatregelen. Daarbij kijken we naar:

- In hoeverre doelstellingen zijn behaald;
- Of we de juiste stappen hebben gezet;
- Wat beter kan in de samenwerking met partners.

De evaluatie vormt de basis voor de actualisatie van de lokale adaptatiestrategie en bijbehorende uitvoeringsagenda.

Bijlage 1. Klimaatgesprek met raadsleden gemeente Montfoort

Opbrengsten raadsinformatieavond lokale adaptatiestrategie

Op 6 februari 2024 vond een raadsinformatieavond plaats over klimaatverandering en de impact ervan op Montfoort. We bespraken met de raad de noodzaak om de regionale adaptatiestrategie lokaal handen en voeten te geven via de Lokale Adaptatiestrategie (LAS). De opbrengsten vormen input voor de LAS.

1. Klimaatadaptatie in bestaand stedelijk gebied: gedeelde verantwoordelijkheid

De raad benadrukt het belang van gedeeld eigenaarschap tussen gemeente, inwoners en woningcorporatie(s). Ook gemeentelijk vastgoed moet het goede voorbeeld geven. Bewoners kunnen worden gestimuleerd of beperkt in het gebruik van verharding, bijvoorbeeld via minimale groennormen of subsidiëring. Er is draagvlak voor inzet op:

- Bewustwording en gedragsverandering, o.a. via inzet van het duurzaamheidsplatform
- Vergroening van particuliere en openbare ruimte
- Heldere communicatie over keuzes in vergroening, zoals boomsoorten
- Koppeling aan sociale waarden: samen zorgen voor een groene leefomgeving

2. Wat accepteren we qua overlast? Klimaatrechtvaardigheid en bewustwording

De raad benadrukt het belang van duidelijke grenzen aan wat we collectief kunnen en willen opvangen. Er is aandacht nodig voor bewoners met fysieke of financiële beperkingen. Maatwerk en ondersteuning zijn essentieel. Belangrijke punten zijn:

- Investeren in waterbewustzijn en kennisdeling
- Ontwikkeling van voorbeeldprojecten, zoals klimaatbestendige modelwoningen
- Inzicht geven in balans tussen publieke en private maatregelen
- Samenwerking met HDSR op gebied van voorlichting
- Aandacht voor onderlinge effecten tussen percelen ("wat doet de buurman?")

3. Klimaatadaptatie in het buitengebied: afstemming en rolverdeling

De raad ziet dat klimaatverandering ingrijpt op lange termijnontwikkelingen in het buitengebied. Er is behoefte aan een duidelijke visie op de rol van gemeente ten opzichte van het waterschap en de provincie, met name bij thema's als verdroging, waterberging en functieverandering.

- Landschappelijk inrichting op basis van hoogtekarten en historische structuren
- Stimuleren van natte teelten, overloopzones en recreatieve buffers
- De gemeente als facilitator, niet alleen als regelgever
- Integrale afweging van ruimteclaims
- Verkenning van een herplantplicht ter versterking van landschappelijke kwaliteit

4. Klimaatadaptatie bij nieuwe gebiedsontwikkeling: ambitie en verankering

De raad is positief over de eerste voorbeelden, zoals de Bleek, maar ziet het belang van structurele verankering van klimaatambities in elke fase van gebiedsontwikkeling. Er is bereidheid om extra kosten te accepteren, mits goed onderbouwd. Aandachtspunten:

- Duidelijke prestatie-eisen in bestemmingsplannen en kavelpaspoorten
- Ruimte voor groen en waterberging als basisvoorwaarde
- Verleiden van bewoners via aantrekkelijke ontwerpen, zoals hofjes en tuingrond
- Slim gebruik van subsidies, mits doelgericht ingezet
- Focus op leefkwaliteit en welzijn van bewoners

Koppeling van raadsinput aan klimaatstrategieën

De input van de raad sluit aan bij de vijf sporen van deze strategie:

1. Informeren en bewustwording vergroten
 - Stimuleren van waterbewustzijn
 - Heldere communicatie over vergroening (zoals boomsoorten en effecten)
 - Inzet van voorbeeldwoningen en modelprojecten
 - Betrekken van HDSR bij voorlichting en participatie
2. Stimuleren en activeren van initiatief
 - Subsidies of andere vormen van stimulering voor vergroening (tuinen, daken, wateropslag)
 - Actieve inzet richting woningcorporaties
 - Duurzaamheidsplatform als aanjager van gedragsverandering
 - Bewoners verleiden via slimme ontwerpen en aantrekkelijke oplossingen
3. Inrichten van een klimaatadaptieve fysieke omgeving
 - Vergroening van bestaande wijken en tegengaan van verstening
 - Aanleggen van wateroverloopgebieden en recreatieve buffers
 - Borging van klimaatadaptatie in nieuwe ontwikkelingen (zoals de Bleek)
 - Bevorderen van natte teelten en natuurinclusief landgebruik
4. Gemeente als voorbeeld en aanjager
 - Klimaatbestendig maken van gemeentelijk vastgoed
 - Transparante communicatie vooraf, bijvoorbeeld over boomaanplant
 - Gemeente als facilitator, met name in het buitengebied
5. Verankeren in beleid en processen
 - Integratie in bestemmingsplannen, kavelpaspoorten en vergunningverlening
 - Realistische én ambitieuze vertaling van beleidsdoelen in de praktijk
 - Beperken van verharding bij nieuwbouw
 - Verkenning van herplantplicht voor bomen in het landelijk gebied

Bijlage 2. Klimaatgesprek met medewerkers gemeente Montfoort

Als onderdeel van de risicodialoog organiseerde we een klimaatcafé voor de ambtelijke organisatie. Hierin gingen ambtenaren met elkaar in gesprek over de invloed van klimaatverandering op hun dagelijkse werk, kansen voor verbetering en knelpunten in de uitvoering. Ook gaven zij input voor de LAS. De belangrijkste opbrengsten zijn thematisch samengevat:

1. Beheer en openbare ruimte

- Huidige werkwijzen, zoals bladruimen en maaibeleid, worden kritisch bekeken: kan het duurzamer of ecologischer?
- Suggesties om bermmaaisel beter te benutten, bijvoorbeeld als bodemverbeteraar
- Kansen om speelplekken en groenvoorzieningen verder te vergroenen en verstening terug te dringen
- Boomkeuzes moeten bewuster worden gemaakt, met aandacht voor biodiversiteit, zoals het planten van drachtbomen

2. Waterbeheer en overlast

- Toename van wateroverlast en piekbelasting op het rioolstelsel wordt gesignaleerd
- Behoeftte aan meer afkoppelprojecten en robuuste wateropvang in de openbare ruimte
- Ideeën voor een lokaal hitteplan, met maatregelen als watertappunten en schaduwrijke verblijfsplekken

3. Klimaatadaptatie bij vastgoed en herontwikkeling

- Kansen bij de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, zoals sportaccommodaties
- Bij renovaties moet meer worden ingezet op hergebruik van materialen en circulaire toepassingen
- Nieuwe bedrijventerreinen moeten vanaf de start blauwgroen en klimaatadaptief worden ontworpen

4. Effecten op ondernemers en erfgoed

- Ondernemers in de binnenstad ondervinden (mogelijk) gevolgen van extreme hitte en wateroverlast
- Zorgen over klimaatschade aan monumenten, zoals verzakking en scheurvorming
- Behoeftte aan meer inzicht in de klimaatbestendigheid van bestaande bedrijventerreinen

5. Gezondheid, biodiversiteit en recreatie

- Brede steun voor meer verkoeling in de stad: denk aan zwemwater, schaduwplekken en groene ontmoetingsplekken
- Aandacht voor het creëren van voedsel- en schuilplekken voor dieren in het groenbeheer
- Kansen om de biodiversiteit en recreatieve waarde van het watersysteem te versterken

Bijlage 3. Klimaatgesprek met beheerders Team IBOR gemeente Montfoort

Samen met de beheerders van team IBOR is, op basis van de stresstesten, gesproken over kwetsbaarheden door klimaatverandering en mogelijke oplossingsrichtingen. Het doel was om richting te geven aan de strategie en de ambities te verkennen. Thema's als wateroverlast, hitte en kwamen aan bod. Centraal stonden de vragen: welke vormen van schade en overlast accepteren we, en welk ambitieniveau past bij Montfoort? De belangrijkste uitkomsten zijn per thema samengevat:

1. Wateroverlast: acceptatie en ontwerpprincipes

De beheerders erkennen dat het rioolstelsel piekbuien niet volledig kan verwerken. Daarom is besproken welke mate van overlast acceptabel is en welke ontwerpprincipes kunnen helpen:

- Water op straat is acceptabel, mits:
 - Het niet leidt tot schade en overlast achter de voordeur
 - Het binnen 4 uur is verdwenen
 - Er voldoende overlooptmogelijkheden zijn
- Wegen kunnen worden ingezet als functionele afvoerroutes
- Bepaalde vormen van hinder, zoals natte auto's of plassen tussen opsluitbanden, zijn binnen kaders acceptabel
- *Conclusie: er is behoefte aan een risicogestuurd watersysteem met heldere normen en ontwerpprocedures*

2. Hitte en vergroening in stedelijk gebied

Vergroening wordt gezien als een belangrijke maatregel tegen hittestress, maar kent in de praktijk ook beperkingen:

- In binnenstedelijke gebieden concurreren vergroening en functies zoals parkeren regelmatig
- De "3-30-300-regel" wordt genoemd als bruikbare richtlijn voor nieuwbouw
- *Conclusie: er is behoefte aan realistisch afwegingskader voor vergroening, met duidelijke streefnormen én ruimte voor maatwerk*

3. Privaat terrein: grote potentie, maar start met informeren

Met ongeveer 60% van het oppervlak in Montfoort in private handen, liggen hier grote kansen, maar de basis is nog kwetsbaar:

- Bewustzijn onder inwoners is laag; startpositie ligt onderaan de participatieladder
- Voorstel om te werken met klimaatambassadeurs, klimaatportretten of andere vormen van lokale communicatie
- Afkoppelen en vergroenen van tuinen is wenselijk, maar momenteel vooral op vrijwillige basis
- *Conclusie: de strategie richt zich nu op informeren, stimuleren en faciliteren; verplichtende maatregelen kunnen later volgen*

4. Nieuwbouw: afdwingbare ambities gewenst

Nieuwbouw biedt ruimte om klimaatadaptatie direct goed te regelen. Beheerders pleiten voor duidelijke kaders:

- Verplichtingen rond waterdoorlatendheid en vergroening op privaat terrein
- Idee voor een "grijstaks": financiële prikkel bij overmatige verharding
- Gemeente moet stimuleringsregelingen bieden, maar met heldere kaders
- Woningcorporaties en projectontwikkelaars moeten worden betrokken via prestatieafspraken
- *Conclusie: de gemeente kiest voor een assertieve aanpak, waarin eisen en stimulansen samenkomen*

5. Buitengebied: bodem en water sturend

Inrichting van het buitengebied moet gebeuren op basis van natuurlijke principes. De beheerders sluiten aan bij het landelijke en provinciale beleid:

- Bodem en water als sturende principes bij inrichting en functie
- Denk aan ruimte voor waterberging, teelt en herstel van natuurlijke structuren
- *Conclusie: dit vormt een bouwsteen voor het ruimtelijk beleid en sluit aan bij het beleid van Rijk en provincie*

Bijlage 4. Belangrijkste resultaten enquête

Om inzicht te krijgen in de ervaringen en behoeften van inwoners rondom de gevolgen van klimaatverandering, is een digitale enquête verspreid. Het doel van deze enquête is om inzicht te krijgen in de mate waarin inwoners overlast ervaren of hebben ervaren door wateroverlast, hitte en/of droogte. Ook willen we in kaart brengen of zij al klimaatadaptieve maatregelen hadden genomen of bereid zijn om dat te doen.

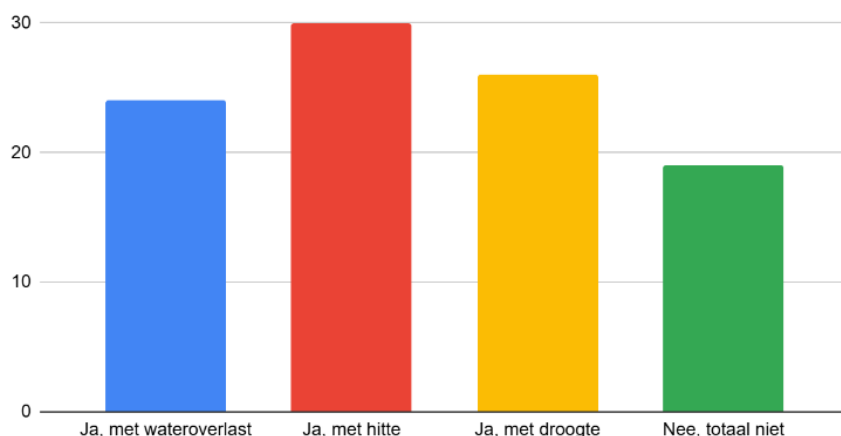
Daarnaast is de enquête bedoeld als nulmeting, aangezien we nog geen structurele communicatie-aanpak op gebied van klimaatadaptatie hebben ontwikkeld. Hiermee willen we een beeld krijgen van de huidige stand van zaken. Deze informatie biedt een waardevol uitgangspunt om in de toekomst de effectiviteit van beleid en communicatie te kunnen vergelijken.

De enquête is breed verspreid onder inwoners via diverse kanalen. In de periode van 18 oktober tot 28 november hebben respondenten de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen. In totaal hebben 65 respondenten de enquête ingevuld.

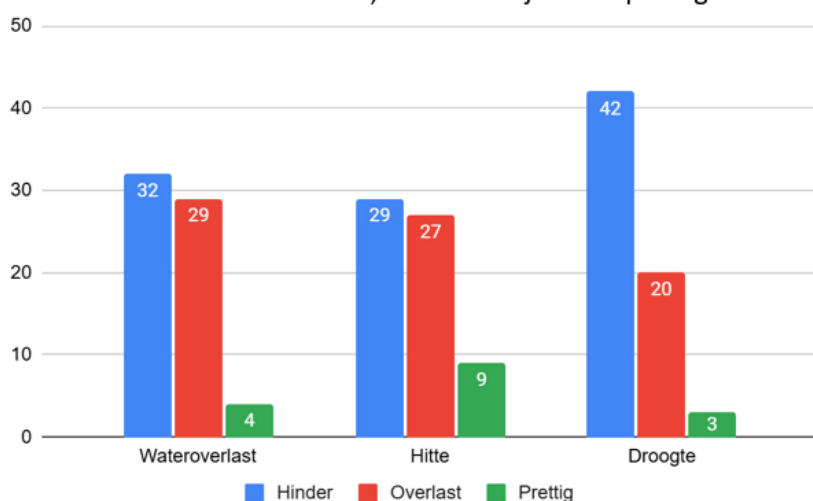
Uitkomsten

De belangrijkste uitkomsten van de enquête zijn weergegeven in onderstaande grafieken:

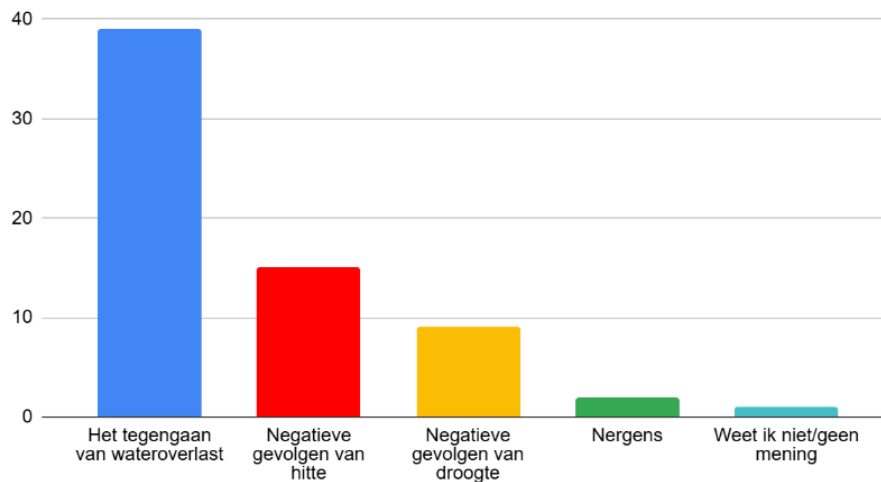
Heeft u zelf te maken gehad met de gevolgen van klimaatverandering?

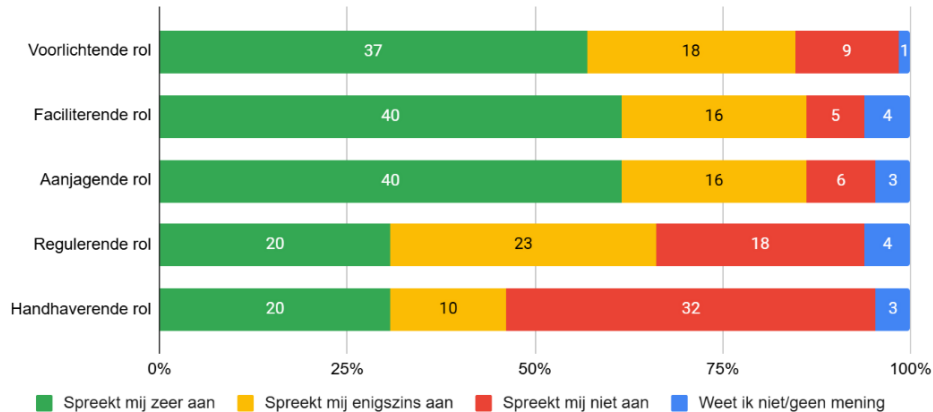
Ervaart u dit als hinder, overlast of juist als prettig?

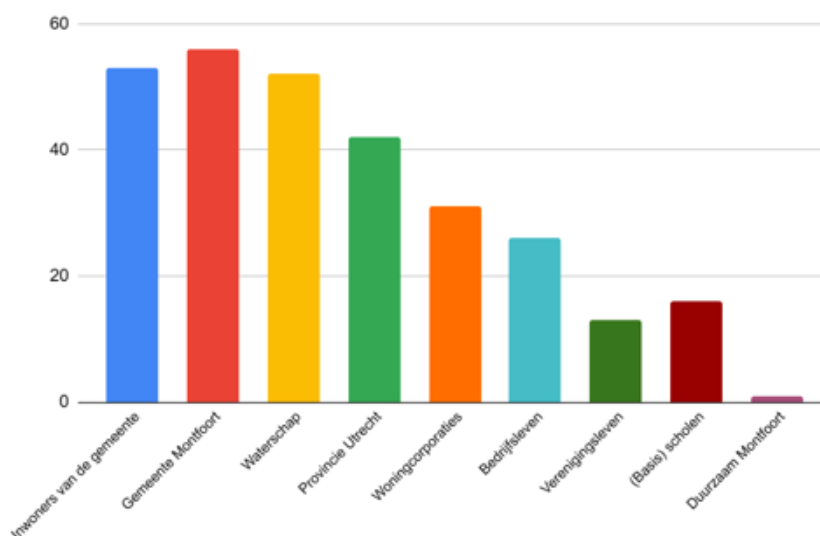
Waar hoort de gemeente volgens u vooral op in te zetten?

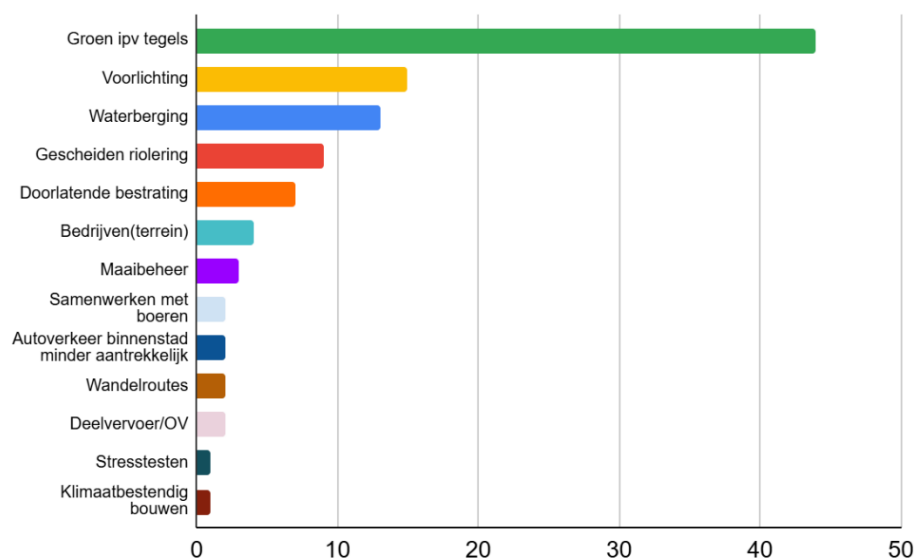
Welke rol zou de gemeente volgens u op zich moeten nemen als het gaat om de aanpak van klimaatverandering?

Welke partij speelt volgens u een belangrijke rol bij de aanpak van klimaatverandering in de gemeente Montfoort?

Mogelijkheden om de gemeente klimaatbestendig te maken

Belangrijkste conclusies

1. Een groot deel van de respondenten geeft aan nu al de gevolgen van klimaatverandering te ervaren. Met name in de vorm van droogte en extreme neerslag, wat leidt tot hinder en overlast.
2. Het tegengaan van wateroverlast wordt door de meeste respondenten gezien als een belangrijk aandachtspunt voor de gemeente.
3. Respondenten zien graag dat de gemeente een actieve en stimulerende rol moet spelen in de aanpak van klimaatverandering, onder andere door het geven van voorlichting en het faciliteren van maatregelen.
4. Respondenten zien ook een duidelijke verantwoordelijkheid voor inwoners zelf om bij te dragen aan oplossingen binnen de gemeente.
5. Respondenten zien vooral kansen in het vergroenen van de omgeving, zowel in de openbare ruimte als op eigen terrein.